

Måndagen den 21 september

Kl. 13.00–16.17

---

§ 1 Debatt med anledning av budgetpropositionens avlämnande

*Debatt
med anledning av
budgetpropositionens
avlämnande*

Finansministern överlämnade regeringens proposition 2015/16:1 med förslag till statens budget för 2016, finansplan och skattefrågor.

Anf. 1 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Herr talman! Med den här budgeten tar regeringen ett fast grepp om statsfinanserna. Samtidigt investerar vi för de stora utmaningarna vi ser i Sverige. Vi investerar i fler jobb, i en bättre skola och i ny klimatteknik. Så levererar vi på de löften vi ställde ut i valrörelsen för ett år sedan.

För att lyckas med detta har vi varit tvungna att fatta många svåra beslut. För det första handlar det om att kunna prioritera. Man kan inte göra allt man önskar redan nu. För det andra handlar det om att omprioritera, att avveckla åtgärder som inte har haft önskad effekt. För det tredje har vi tvingats föreslå skattehöjningar.

Det har inte varit enkla beslut att fatta. Men i ett läge där vi ärvde skenande budgetunderskott, hög arbetslöshet och fallande skolresultat har det varit nödvändiga beslut att fatta för att möta Sveriges utmaningar. Vår hållning är tydlig. Investeringar, jobb och skola går före stora skattesänkningar.

Sedan vi diskuterade budgeten i våras har ekonomin i vår omvärld utvecklats något mer positivt. Det är kanske inte den känslan man har med sig efter sommaren. Vi hade det grekiska dramat i juli och chocken på Shanghaibörsen i augusti.

Efter långa och hårda förhandlingar lyckades euroländerna enas om ett nytt stödpaket till Grekland, och de första utbetalningarna har redan skett. Den omedelbara risken för Grekland och Greklands ekonomi har reducerats, även om det naturligtvis kvarstår en osäkerhet om den ekonomiska och finansiella utvecklingen på lite längre sikt.

Utvecklingen i Kina är svårbedömd. Regimen försöker ställa om från en mer investeringsdriven ekonomi till en mer konsumtionsdriven tillväxt. Det är en operation som bjuder på svårigheter. Det är för tidigt att säga vilka realekonomiska effekter börsfallet kommer att ha. Det kom efter en kraftig börsuppgång. På samma sätt är det svårt att veta vad effekterna blir av det som ofta kallats för devalvering av den kinesiska valutan när det kanske snarare behöver beskrivas som ett försök till viss marknadsanpassning av valutan.

Det finns anledning att tro att tillväxten blir mer dämpad i Kina framöver, mer dämpad än vad den har varit under senare år. Vad som händer i Kina betyder mer direkt för Sverige än vad som händer i Grekland.

Om vi tittar på våra grannländer går det lite trögare där. Finlands ekonomi har utvecklats svagt. I Norge har de låga oljepriserna lett till att ekonomin har bromsat in något.

Om vi tittar till helheten ser vi att totalt sett ökar tillväxten i världen under de kommande åren. Den amerikanska ekonomin går bra. Arbetsmarknaden utvecklas väl. Vi ser också en återhämtning i euroländerna, bland annat Spanien och Italien.

En bra utveckling i omvärlden är naturligtvis också bra för den svenska ekonomin. De kommande åren ser vi en stigande tillväxt, vi ser en ökande sysselsättning och vi ser en rejält fallande arbetslöshet. Sammantaget kan man se framtiden an med viss tillförsikt, även om det naturligtvis finns risker för bakslag.

Herr talman! Sverige är *ett* samhälle. Alla vi som bor här ingår i det samhället. När vi ingår här tillsammans är det också rimligt att vi ställer krav och har höga förväntningar på varandra. Alla som kan arbeta ska också göra det, oavsett om man har ett år eller 45 år kvar till pension, oavsett om man har levt hela sitt liv i Sverige eller om man just har fått besked om att man ska få stanna.

Vi ska ha höga förväntningar på att alla ska vara med och bidra. Motsatsen till höga förväntningar är att man har givit upp tron på att någon faktiskt kan vara med och bidra.

Det här synsättet blir mycket andefattigt om vi inte också ger människor förutsättningar att kunna vara med och bidra och jobba. Därför har regeringen ett så tydligt fokus i sin jobbagenda för Sverige att skapa just de förutsättningarna. Alla människor ska ha tillgång till de verktyg de behöver för att kunna vara med och bidra.

Kraven på att göra sin plikt upphör inte med att man jobbar eller driver ett företag. Vägar, skola, vård och omsorg, en väl fungerande rättsstat – allt detta bygger på att vi också bidrar via skattsedeln. Att göra allt man kan för att inte betala skatt är inte hållbart. Att ständigt ropa på stora skatteundantag just för sin egen verksamhet, för det livsmönster man har eller för de varor och tjänster man själv konsumerar är inte heller långsiktigt hållbart. Det man gör då i praktiken är att skicka räkningen vidare till någon annan. Det är att ställa krav på andra som inte liknar de krav man ställer på sig själv.

Min uppfattning är att vi bör ställa samma krav på oss själva som vi ställer på andra. Det är vad som utmärker ett gott samhälle. Det ska vara tydliga krav och höga förväntningar. Vi behöver ett Sverige där alla är med och bidrar.

(Applåder)

Herr talman! Nästa år kommer ytterligare 10 miljarder kronor att investeras för fler jobb i Sverige. Vi ska ställa krav på att alla ska arbeta efter förmåga, och vi ska skapa fler jobb. Bostadsbristen ska bekämpas lägenhet för lägenhet. 6 miljarder kronor avsätts för det i stöd till kommuner som tar fram mark att bygga på, i stöd till dem som bygger hyresrätter och äldreboende samt i upprustning och energieffektivisering av det

befintliga beståndet. Det ger jobb här och nu, och det skapar också tillväxtförutsättningar framöver.

Det är ett stöd som ges med tydliga krav på leverans. Man behöver också bygga billiga och energieffektiva bostäder för att få chans till stödet. Den satsning som vi nu gör i budgeten är den största bostadspolitiska satsning som Sverige har sett på över 20 år.

(Applåder)

Nästa år skapas 50 000 fler platser i utbildning och matchning än året innan. År 2018 kommer det att finnas 80 000 fler.

Varför gör vi detta? Jo, för att vi har en situation med 400 000 arbetslösa samtidigt som det finns 80 000 lediga jobb. Det finns ett rekryteringsgap. Vad vi gör med satsningen är att bygga broar över gapet. Broarna har namn som komvux, yrkesvux, yrkeshögskola, folkhögskola, traineejobb, extratjänster. Vi bygger breda broar som 80 000 människor varje år kommer att kunna gå över. Genom höga krav och goda utbildningsmöjligheter ska vi sluta rekryteringsgapet. Vi ska se till att svenska företag inte ska behöva tacka nej till en order därför att de inte hittar rätt kompetens. Vi måste satsa mer på utbildning för alla arbetslösa.

(Applåder)

Herr talman! Att gå före skapar exportmöjligheter och jobb för svenska företag. Med den här budgeten gör vi ytterligare insatser för att främja vår export, för att fler företag ska kunna ta steget ut på exportmarknaden. Vi låter också stat, landsting och kommun gå före genom smarta och innovationsdrivande upphandlingar som skapar jobb i företag som kan växa och sedan exportera.

Vi går före i klimatomställningen, utvecklar nya produkter och genomför energieffektiviseringar av vårt bostadsbestånd. Det skapar jobb här och nu men också exportmöjligheter för svenska företag.

Vi stärker välfärden – vi ser till att färre avstår från vård och att färre behöver stanna hemma från jobbet för att välfärden inte fungerar. Det skapar jobb här och nu och ger möjlighet för fler att jobba mer.

Alla som vill och gör en insats för att skapa fler jobb i Sverige och bekämpa arbetslösheten, alla de ska veta att den här regeringen står bakom dem i deras viktiga arbete.

(Applåder)

Den här budgeten är ett resultat av ett samarbete mellan regeringen och Vänsterpartiet. Det är en bra budget för våra äldre. Det handlar om stärkt trygghet genom mer personal i äldreomsorgen och stärkt stöd till äldres boende, och så handlar det om pensionärernas ekonomi.

För knappt ett år sedan stoppade Sverigedemokraterna förslaget att sänka skatten för Sveriges pensionärer, tvärt emot vad man sa i valrörelsen. I dag lägger vi återigen det förslaget på riksdagens bord. Vi gör det för att idén att våra äldre ska betala extra hög skatt, den idé som de borgerliga partierna hade och införde, helt enkelt är väldigt märklig.

Med dagens förslag får samtliga pensionärer med en inkomst upp till 20 000 i månaden sänkt skatt, och skattekyftan sluts helt för de pensionärer som har de lägsta pensionerna. Dessutom föreslår vi avgiftsfria läkarbesök i öppenvården för alla över 85 år. Tillsammans med den 4-procentiga höjning av pensionerna som kommer vid årsskiftet och bostadstillägget som höjdes den 1 september kommer det här att underlätta vardagen för många pensionärer. Det är en stor glädje att kunna stärka

ekonomin och tryggheten för våra äldre. Det är de som har byggt upp det Sverige vi alla är så stolta över.

(Applåder)

Herr talman! Den här budgeten läggs på riksdagens bord i ett exceptionellt läge. Antalet flyktingar i världen har inte varit så stort sedan andra världskriget. Vi har alla sett bilder på överfulla båtar och tåg och på människor som går längs vägarna och motorvägarna i Europa.

Regeringens hållning är mycket tydlig: Alla länder i Europa behöver vara med och ta ansvar i den här akuta situationen.

Samtidigt ska vi komma ihåg en sak: Även om inget land i Europa gör det här för egen vinnings skull är det inte alldeles utan poänger för ett åldrande Europa att det nu kommer hit familjer i arbetsför ålder. Skapar vi en rimlig fördelning mellan våra länder i Europa kan det här också skapa förutsättningar för ökad tillväxt på vår kontinent.

Samma sak gäller inom Sverige. Varje kommun behöver vara med och ta ansvar på samma sätt som varje land i Europa behöver vara med och ta sitt ansvar. Skapar vi inom Sverige en rimlig fördelning, då ökar möjligheten att göra det bästa av situationen.

Det finns ingen som påstår att det här inte kommer att innebära utmaningar och hårt arbete. Det kommer att vara en ansträngning för vårt samhälle, inte minst i kommunerna. Kommuner och landsting, Migrationsverket, Arbetsförmedlingen, frivilligorganisationer och enskilda gör en fantastisk insats varje dag för att skapa en bra start för de människor som flytt och nu startar ett nytt liv i Sverige.

I den budget som läggs fram finns en lång rad förslag för att stärka det här arbetet. Vi föreslår bättre ekonomiska villkor för kommuner när de tar emot nyanlända. Vi ger stöd så att det kan ordnas undervisning i svenska redan på anläggningsboendena. Vi höjer stödet till civilsamhällets insatser.

Alla behöver också kunna få sitt första jobb i Sverige. Därför föreslår vi kraftiga förstärkningar av riktade insatser för nyanlända, bättre validering och kompletterande utbildning. Många som nu kommer till Sverige har en utbildning inom områden där det råder arbetskraftsbrist i Sverige.

För att alla barn ska få det stöd de behöver i skolan ökar vi ersättningen till kommunerna med 50 procent för asylsökande barns skolgång. Därutöver kommer flera av de andra förslag regeringen har för att investera i Sverige att göra nytta även i det här avseendet – ökat bostadsbyggande och mer vidareutbildning, för att ta två exempel.

Herr talman! Vi i Sverige har en lång och stolt historia att luta oss tillbaka på. Att ställa upp för andra i akuta krissituationer är en central del av svenskheten och den svenska historien.

Under andra världskriget öppnade svenska familjer sina hem för 73 000 finska krigsbarn. Vid andra världskrigets slut kom 30 000 balter i knappt sjödugliga båtar över Östersjön. Ungern -56 och Tjeckoslovakien -68 är årtal som är kända för kommunistisk repression men också för att människor flydde till Sverige. Efter högerkuppen i Chile -73 välkomnade Sverige 25 000 nya medborgare. Balkankrigen på 90-talet gav oss 100 000 medborgare till. Vi har 70 000 personer som bor i Sverige födda i Iran.

Har det här gjort Sverige till ett sämre samhälle? Nej. Människor lär sig svenska. Man har ordnat bostad och skaffat jobb. Barnen har gått i skolan. I dag har många på svensk arbetsmarknad just den här bakgrunden

– bland annat flera av dem som har varit med och arbetat fram den budget som jag nu lägger på riksdagens bord och flera av dem som här i riksdagen kommer att föra den propositionen vidare i riksdagsarbetet.

Så ser samtidigt Sverige ut. Det är ett fantastiskt Sverige, som vi alla ska vara stolta över.
(Applåder)

Anf. 2 ULF KRISTERSSON (M) replik:

Herr talman! Jag tror att många i Sverige känner stor oro inför framtiden. Många upplever att vårt land utvecklas åt fel håll. Inte minst ser många med misstro på den ekonomiska utvecklingen.

Kommer jobben att räcka när den globala konkurrensen hårdnar? Det är en vanlig fråga. Kommer välfärden att räcka när allt färre ska försörja allt fler? Hur tillåter vi alla att vara med och bidra? Och inte minst, hur kräver vi och förväntar vi oss att alla som kan också *är* med och bidrar?

Jag tror att många ser stora problem och förstår att problemen är rätt komplexa. Men få ser en regering som utövar tydligt politiskt ledarskap, ett ledarskap som varken nöjer sig med enkla svar på rätt svåra frågor – som alltså inte säger att allt är invandringens fel, vilket det är bra att regeringen inte gör – eller mest sticker huvudet i sanden och tror att lite mer av det gamla vanliga plötsligt kommer att ge helt nya resultat, som alltså inte tror att högre skatter på låga inkomster kommer att ge fler chanser att få sitt allra första jobb.

Jag tror att ett av vår tids största problem handlar om att det är så svårt att komma in i den svenska samhällsgemenskapen, att både få bidra och förväntas göra nytta, och att det skapar ett nytt slags utanförskap. Det är inte lika brett som det gamla, när fullvuxna förtidspensionerades bort, utan smalare och djupare: Unga utan tillräcklig utbildning och utrikesfödda utan tillräcklig erfarenhet stängs ute.

Detta ser alla svenskar runt om i vårt land, i stora städer och på små orter, här i Stockholm och hemma hos mig i Strängnäs. Det göder misstro mellan människor. Det försämrar möjligheterna för Sverige att bli framgångsrikt i den alltmer globala ekonomin, där både människor och företag rör sig över gränserna.

Jag har en fråga till finansministern: Exakt vilka av era skattehöjningar gör det lättare för en ung person att komma in och få sitt allra första jobb, och vilka av dem underlättar för en nyanländ som ännu inte kan bra svenska att få sitt första jobb här i Sverige?

(Applåder)

Anf. 3 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik:

Herr talman! Ulf Kristersson har helt rätt i att åtta år med borgerlig regering har skapat ett nytt och fördjupat utanförskap. Det är åtta år med skattesänkarpolitik, då man har avstått från att genomföra viktiga investeringar, som är orsaken till de problem som Ulf Kristersson pekar på.

De exakta åtgärder regeringen gör i den här budgeten för att underlätta för unga att få jobb är det utbildningskontrakt som regeringen genomför. Det innebär att unga som är arbetslösa och inte har gymnasieutbildning ska få möjlighet att ta gymnasieexamen. Det kommer också att vara ett krav på ungdomarna för att de ska få ut ersättning. Vi gör detta för att vi

vet att arbetslösheten bland ungdomar som inte har gymnasieutbildning är dubbelt så hög som bland dem som har gymnasieutbildning. Det är en mycket tydlig exakt åtgärd för att hjälpa ungdomar att komma in till sitt första jobb.

Vi inför också traineejobb för ungdomar som har en gymnasieutbildning. Man kanske inte har gått en yrkesinriktad utbildning, utan man har gått en teoretisk utbildning och behöver komplettera med till exempel omvårdnadsprogrammet för att kunna bli utbildad undersköterska. Då kombinerar man det med praktik. Det är två konkreta åtgärder för att fler ungdomar ska få jobb.

Vi satsar också stort på yrkeshögskolorna: 2 500 platser nästa år och 6 000 platser året efter. Vi vet att nio av tio av dem som går ut yrkeshögskolan också kommer i jobb.

För nyanlända gör vi specifika satsningar i den här budgeten. Vi kommer att satsa. Vi satsar på ett snabbspår in i arbetsmarknaden för personer som nu söker asyl och får uppehållstillstånd i Sverige och som har en utbildning eller yrkeserfarenhet som efterfrågas på svensk arbetsmarknad. Vi stärker också satsningarna på validering och ordnar svenskundervisning redan på asylboendena. Detta är några av de åtgärder regeringen genomför för att människor i just de grupper du pekar på ska komma in och få jobb.

(Applåder)

Anf. 4 ULF KRISTERSSON (M) replik:

Herr talman! Jag noterar att regeringen i den här budgeten höjer skatten för de yngsta som jobbar, för de äldsta som jobbar, för dem med hög utbildning som jobbar och för dem med lägre utbildning som jobbar. Men inte med ett enda ord berör finansministern själva skattefrågans betydelse för arbetet i Sverige i sitt svar.

Stefan Löfven gör ungefär likadant. Han lovade före valet att ge varje statsråd i uppgift att redovisa om deras beslut ledde till färre eller fler jobb. Men sådana konsekvensutredningar har det blivit färre av och sämre med. Att just jag tycker så är kanske inget som imponerar på finansministern. Men jag är långt ifrån ensam.

I senaste Ekonomisk Debatt, en tidskrift som många ekonomer läser, påpekar professor Lennart Flood: "Där alliansen i sina tidigare budgetpropositioner haft omfattande konsekvensberäkningar, presenterades förslaget i nuvarande regerings budget att höja marginalskatten genom att trappa av jobbskatteavdraget utan något försök till en konsekvensanalys." Finansministern har, som hon uttrycker det, en textsnitt i dagens budget. Hur påverkar detta chansen att få jobb i Sverige?

Anf. 5 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik:

Herr talman! Nu finns det väldigt mycket effekter av den tidigare regeringens budgetar som man inte redovisade. Vad är till exempel sysselsättningseffekten av att en ökad andel ungdomar gick ut nian utan betyg, för att man inte satsade tillräckligt mycket på skolan? Det redovisades inga effekter av det.

Det redovisades inga effekter av det faktum att man inte byggde ut högskolan när ungdomskullarna ökade och färre ungdomar fick möjlighet att gå på högskolan. Det redovisades inga sysselsättningseffekter av det.

När man inte satsade på äldreomsorgen, så att kvinnor går ned i arbetstid för att ta hand om sina äldre anhöriga, får det sysselsättningseffekter som inte redovisades på Ulf Kristerssons tid i regeringen.

Ulf Kristersson tycker att vi inte talar tillräckligt mycket om skattefrågans betydelse för sysselsättning. Det kan också bero på att vi har haft åtta år med skattesänkningar i 130-miljardersklassen, där resultatet är högre arbetslöshet – högre långtidsarbetslöshet och högre ungdomsarbetslöshet.

(Applåder)

Anf. 6 SVEN-OLOF SÄLLSTRÖM (SD) replik:

Herr talman! Finansminister Magdalena Andersson! I regeringens budget satsar ni nästan 170 miljarder på migration och integration för budgetperioden, fyra år. Det är 170 000 miljoner, 18 miljarder mer än i fjol. Det är ändå en budget som bygger på en prognos som inte gäller längre. Det var före den senaste tidens händelser. Migrationsverket har nu redan avisat att man kommer att begära mer pengar i oktober.

Vad är det då som påverkar flyktingströmmarna? Jo, det är till exempel hur vi lever upp till de avtal vi har tecknat inom ramen för EU, till exempel Schengenavtalet och Dublinförordningen.

Vi har sett lite märkliga uttalanden från regeringen den senaste tiden. Dels har man kritiserat Danmark och Ungern för att de lever upp till Schengenavtalet och Dublinförordningen. Man har bejublat Österrike och Tyskland för att de inte har gjort detsamma utan brutit de två avtalen. Sedan har man märkligt nog också lyckats kritisera Danmark för att de också helt plötsligt bröt mot avtalen. De bröt mot förstalandsprincipen och släppte igenom asylsökande till Sverige. Då fick de helt plötsligt kritik för det också.

Samtidigt har Sverige brutit mot Dublinförordningen och släppt personer vidare till Finland. Det har nu föranlett att Finlands inrikesminister i dag säger att man överväger att återinföra gränskontroller mot Sverige.

Frågan infinner sig rätt enkelt: Vad är det som gäller? Vad gäller för Sverige och övriga länder i EU, ska vi beakta de avtal vi har skrivit under eller inte? Är det olika för olika länder?

Nu har regeringen klagat på länder av båda anledningarna, dels för att man respekterar avtalen, dels för att man inte gör det. Hur ser den svenska regeringen på Schengenavtalet och Dublinförordningen?

(Applåder)

Anf. 7 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik:

Herr talman! Enligt Dublinförordningen har man rätt att söka asyl. Det är en av de mänskliga rättigheterna. Man har rätt att söka asyl.

Det har funnits kritik om enskilda länder har hindrat människor från att söka asyl. Så ska man inte göra. Man har rätt att göra undantag från Schengenförordningen om man bedömer att det hotar landets säkerhet. Det har enskilda länder i Europa gjort. Det har de alltså rätt att göra enligt Schengenförordningen.

Jag har också en fråga jag gärna skulle vilja ställa till Sven-Olof Sällström. Vi har den senaste tiden kunnat läsa om hur

Sverigedemokraternas företrädare har umgåtts med cheferna i det svenska näringslivet. En ledande sverigedemokrat som uttalat sig menade att det nog också är väldigt lönsamt för näringslivet, för, som han säger: Det är lättare att påverka oss än andra partier.

Det har det uppenbarligen också varit. Efter några middagar, med kanske förrätt, varmrätt, efterrätt, bättre vin och kanske en konjak till kaffet har Sverigedemokraterna uppenbarligen ändrat uppfattning. Då spelar det inte längre så stor roll vad man sa före valet. Före valet ville man stoppa läckaget av skattepengar som går ut i vinster till privata företag som verkar inom välfärdsverksamheterna. De får stora vinster genom att sänka kvaliteten. Detta tyckte Sverigedemokraterna före valet var väldigt viktigt. Nu, när man har ätit middagar och froterat sig med ledande näringslivsföreträdare, tycker man det inte längre. Då ska det tydligen gå ned i följsamma företrädares fickor i stället.

Men inte nog med det att man tycker att pengarna till vård och omsorg ska fortsätta rinna iväg. Ovanpå detta lägger man ett drastiskt förslag om att dra ned på resurserna till kommunerna, vilket skulle vara ett dråpslag mot äldreomsorgen, barnomsorgen och skolan. Det är väldigt dramatiska nedskärningar man vill göra i kommunernas ekonomi. Sammantaget skulle detta naturligtvis vara ett dråpslag mot kommunerna men, är jag rädd, kanske framför allt ett dråpslag mot Sverigedemokraternas trovärdighet.

(Applåder)

Anf. 8 SVEN-OLOF SÄLLSTRÖM (SD) replik:

Herr talman! Finansminister Magdalena Andersson! Du skröt alldeles nyss i ditt anförande om 10 miljarder i en jobsatsning och 6 miljarder i en bostadspolitisk satsning – 16 miljarder tillsammans. Det skulle vara den största satsningen på 20 år. Samtidigt är 18 miljarder kostnadsökningen för migration och integration, och då vet vi ändå inte var slutnotan hamnar – 18 miljarder är bara ökningen. Jag ville bara påpeka detta.

När det gäller övriga kommentarer från Magdalena Andersson vill jag säga så här: Man ska inte basera sin politik på illa underbyggda artiklar i nyhetsmedier.

Gå tillbaka och kolla på vad vi sa i mars 2014, på vår valkonferens! Då formade våra valda ombud den politik som nu gäller på detta område. Detta har alltså inget att göra med vad vi har gjort eller sagt vid middagar med företrädare för Svenskt Näringsliv eller andra. Den politiska inriktningen antog vi vid vår valkonferens i mars 2014. Detta har inte uppmärksamats av DI och inte heller av finansministern.

(Applåder)

Anf. 9 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik:

Herr talman! När vi tittar på vart pengarna går i statsbudgeten är det också viktigt att se på hur pengarna kommer in. När människor flyttar till Sverige och jobbar får vi också skatteintäkter. Det är lätt att glömma detta om man är sverigedemokrat.

Sedan är det också tydligt att det är fritt fram för näringslivet: Bjud Sverigedemokraterna på middagar! Det är lätt att få dem att ändra sig. Det är lätt att påverka dem, enligt dem själva. Vill man att ens uppfattning ska

få stöd hos ett parti är det läge att bjuda Sverigedemokraternas företrädare på middag.

Det var kanske inte detta väljarna hade förväntat sig.
(Applåder)

Anf. 10 EMIL KÄLLSTRÖM (C) replik:

Herr talman! Jag blir lite upprörd när jag hör finansministern i replikskiftet med Ulf Kristersson, där hon verkar mena att han skulle redovisa sysselsättningseffekter av att skolan inte fungerar så bra som den borde. För det första gör finansministern inte det själv. För det andra vet finansministern att hon pratar strunt, och hon borde veta bättre.

Det har varit andra frågetecken under dagen. Vi såg en pressträff tidigare då den stora frågan var huruvida det var 60 eller 80 procent av de svenska hushållen som får lägre disponibel inkomst.

Oavsett vem som har rätt är det alldeles för dåligt. Oavsett om det är 60 procent eller 80 procent är detta ett tecken på att vi behöver en bättre politik som tvärtom gör det enklare och billigare för människor att komma i arbete, så att fler kan få ett lönebesked och så att fler kan tjäna mer.

Det faktum att statsbudgeten nu innehåller massiva skattehöjningar i fråga om jobb och företagande är inget nytt. Vi fick siffrorna i dag. Det är 28 miljarder som kommer att betalas via ungas arbetsgivaravgifter, försämrat ROT-avdrag och mycket annat. Det kommer att belasta de jobbskapare som måste skapa de jobbchanser som vi behöver för att Sverige ska bli ett så bra samhälle som möjligt.

Men en nyhet såg vi. Det har skymts lite under debatten, men i budgeten står det att jobbstimulansen i etableringsersättningen ska försvinna. Alla våra nyanlända, de som ska sätta fötterna på den svenska arbetsmarknaden, ska alltså få lägre incitament för detta. Det ska vara mindre lönsamt att gå från etableringsersättning till arbete – detta i ett läge då vi måste göra allt för att se till att så många som möjligt kommer in på arbetsmarknaden, då det är den bästa integrationsåtgärd vi någonsin kan göra.

Varför gör regeringen detta, Magdalena Andersson?

Anf. 11 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik:

Herr talman! Ja, det är en av de förändringar vi gör. Vi tycker inte att man ska kunna ha dubbel ersättning. Om man arbetar heltid ska man inte samtidigt kunna ha etableringsersättning. Däremot kommer man att kunna jobba en del extra utan att bli av med den. Har man ett fulltidsarbete tycker vi inte att det är rimligt att man har dubbla ersättningar.

Eftersom vi ärvde skenande budgetunderskott och hade stora budgetunderskott behöver vi ta ansvar och finansiera de reformer vi gör. Vi gör en del skattehöjningar. Det är smärtsamt men nödvändigt. Vi genomför också en del förändringar. Bland annat ska man inte kunna ha dubbel ersättning; det gäller jobb och etableringsersättning.

Men alla de här pengarna lägger vi sedan på reformer för att bygga och stärka Sverige. Allt går inte rakt ned i fickan på människor. Till exempel syns det inte i fickan när vi förbättrar skolan, men det är klart att det spelar väldigt stor roll för disponibelinkomsten om man klarar av skolan eller inte. När vi satsar på att människor ska kunna gå en yrkesutbildning så att de kan få jobb syns det inte direkt på disponibelinkomsten. Men det är klart att det spelar väldigt stor roll för disponibelinkomsten om man har en yrkesutbildning så att man kan få jobb i stället för att gå arbetslös.

Alla de resurser som vi skrapar ihop genom att höja skatten och genom att göra besparingar på olika sätt använder vi sedan för att stärka tillväxtförutsättningarna och jobbmöjligheterna i Sverige. Allting går alltså tillbaka till alla människor som bor i Sverige.
(Applåder)

Anf. 12 EMIL KÄLLSTRÖM (C) replik:

Herr talman! Jag vill tacka finansministern för hennes öppenhet och ärlighet, för här var det raka puckar. Här var det inga frågetecken. Ja, regeringen tar bort jobbstimulansen i etableringsersättningen. Det var ett väldigt ärligt och öppet besked.

Precis så här ärlig och öppen ska man också vara när man skriver sin statsbudget. Läger man fram förslag på det ekonomiska området måste man också beskriva vilka sysselsättningseffekterna blir. Som tur är behöver vi inte lita bara på Finansdepartementet, när man nu väljer att inte presentera den här informationen. Det finns andra som uppskattar att de skatteförändringar som nu görs kommer att kosta 15 000–20 000 jobb i den svenska ekonomin.

I stället ska vi givetvis ha en politik som ger fler jobb. I stället ska vi göra det enklare och billigare att anställa, så att alla, såväl unga som nyanlända med jobbstimulans och andra, kommer in på arbetsmarknaden, så att vi bygger Sverige så starkt det kan bli.

(Applåder)

Anf. 13 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik:

Herr talman! Emil Källström har ett problem. Han tittar bara på den ena sidan av myntet. Ja, vi höjer en del skatter. Men vi stoppar inte pengarna i fickan, utan vi använder dem. Vi använder skattehöjningarna till att skapa förutsättningar för människor att få jobb.

Vi lägger pengar på skolan, så att ungarna lär sig tillräckligt mycket i skolan så att de kan gå vidare till gymnasiet och sedan komma ut i arbetslivet. Har man inte gått ut gymnasiet har man nämligen väldigt svårt att få jobb. Vi lägger pengar på alla ungdomar som inte har gått ut gymnasiet. De ska kunna få en gymnasieutbildning och kombinera det med arbete så att de sedan ska kunna få jobb.

Vi använder pengar för att långtidsarbetslösa ska kunna få jobb på Samhall i stället för att gå sysslösa. Vi lägger pengar på utökade lönestöd och lönebidrag för personer med funktionshinder som är arbetslösa, för att de ska komma i arbete.

Sammantaget görs bedömningen att detta kommer att ge jobb. Men man måste kunna se baksidan och framsidan av myntet och inte vara enögd, Emil Källström.

(Applåder)

Anf. 14 ERIK ULLENHAG (FP) replik:

Herr talman! Socialdemokraterna slarvade med den ekonomiska politiken i opposition. Nu står Magdalena Andersson och säger: Jo, men det byggde på underskott av alliansregeringen. Men gå tillbaka och titta på era egna budgetar! Hade era budgetar gått igenom hade det finansiella sparandet varit 15 miljarder kronor mindre varje år. Så hade det varit med en socialdemokratisk budget.

Man kan tycka att det är oproblematiskt att lova allt till alla före valdagen. Men det problematiska är att vi nu ser en regering som fortsätter slarva med den ekonomiska politiken. Bortom de siffror som Magdalena Andersson lägger på riksdagens bord finns det nämligen en massa glädjeberäkningar. Man räknar statistiskt med att alla skatthöjningar man gör kommer att ge intäkter i statskassan – mot allt ekonomiskt vetande.

Det är nämligen så att gör man det dyrare att anställa unga eller gör man det dyrare att jobba och människor får betala mer skatt jobbas det några färre timmar. Det vet Magdalena Andersson, men hon redovisar det inte för riksdagen.

Vi har en kraftig underfinansiering i förslaget om att ta bort den bortre parentesen i sjukförsäkringen. I ett läge när sjukskrivningarna ökar alldeles för mycket väljer regeringen att ta bort den bortre parentesen. Vi riskerar att få skenande kostnader i sjukförsäkringen. Det riskerar allvarligt svenska finanser.

Sedan pratar Magdalena Andersson som vanligt om jobb. Det är bra att Magdalena Andersson pratar om jobb. Men vi kan titta på dem som granskar regeringens jobbpolitik: Är det någon som tror på regeringens jobbpolitik? Konjunkturinstitutet har kritiserat den. Finanspolitiska rådet har kritiserat den. Ekonomistyrningsverket har kritiserat den. I dag ifrågasätter Arbetsförmedlingen ifall målet nås. Svenskt Näringsliv är tveksamt. Sveriges företagare är tveksamma. Det gäller till och med regeringens egen budget som ligger på riksdagens bord. Läser man den och försöker begripa vad som står inser man att det inte finns en chans att nå regeringens jobbmål till 2020.

Men jag ska ge Magdalena Andersson chansen. Okej, vi struntar i det som står i budgeten, där det framgår att den potentiella sysselsättningsgraden kommer att minska de kommande åren. Vi struntar i det som står i budgeten om att arbetslösheten ska vara 6,2 procent 2019. Kan Magdalena Andersson nämna en oberoende bedömare som tror på att regeringen ska nå sitt jobbmål?

Anf. 15 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik:

Herr talman! Det är helt fascinerande. Vi har alltså en folkpartist som efterlyser dynamiska beräkningar i statsbudgeten. Erik Ullenhag kanske minns vilket parti finansministern kom ifrån när vi slutade göra dynamiska beräkningar. Det var Folkpartiet. Det var Folkpartiet som ledde Finansdepartementet och som drev Sverige rakt in i ett budgetmoras, via dynamiska beräkningar där skattesänkningar skulle ge jättemånga jobb. Det var en katastrof för Sverige.

Just Folkpartiet efterlyser nu dynamiska beräkningar. Jag undrar då naturligtvis: Kommer Erik Ullenhag att ha dynamiska beräkningar i sin egen budgetmotion? Jag antar att Erik Ullenhag kommer att föreslå en avskaffad värnskatt. Kommer Erik Ullenhag att finansiera den avskaffade värnskatten, eller kommer Erik Ullenhag att räkna med att den finansierar sig själv?

(Applåder)

Anf. 16 ERIK ULLENHAG (FP) replik:

Herr talman! Jag tycker att det är bra att svara på frågor. Jag fick inget svar på frågan ifall det fanns någon oberoende bedömare som tror på regeringens jobbpolitik. Du kan försöka i nästa replik.

Svaret på frågan är: Nej, du ska inte finansiera en borttagen värnsskatt med dynamiska beräkningar. Men när du höjer skatter har du däremot problem i din budget, för du räknar med att du får in varenda skattekrona du statistiskt höjer. Du tror inte att en enda kommer att jobba en enda timme mindre. Du tror inte att en enda yngre människa får jobb när ungdomsarbetsgivaravgiften höjs. Om man struntar i att göra dynamiska beräkningar i den situationen innebär det att man bygger upp ett budgethål. Det ligger en budget på riksdagens bord som tyvärr inte håller samman.

Men, som sagt, jag svarade på finansministerns fråga. Du får en chans till. Läser man regeringens budget inser man att det inte går ihop. Jobbmålet kommer inte att nås. Men kan du nämna någon oberoende bedömare som det senaste året har sagt att regeringen har en bra politik för att nå sitt jobbmål 2020?

(Applåder)

Anf. 17 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik:

Herr talman! Vi följer naturligtvis de beräkningskonventioner som finns på Finansdepartementet. Då redovisar man inte dynamiska beräkningar.

Erik Ullenhag kommer uppenbarligen inte själv att redovisa dynamiska beräkningar. Han hävdar att man borde göra det just när det gäller skattehöjningar men inte när det gäller skattesänkningar. I så fall skulle kanske Erik Ullenhag under sina år i regeringen ha redovisat dynamiska beräkningar till exempel i fråga om det faktum att färre ungdomar får gå på högskolan eller att en ökande andel ungdomar inte går ut nian med godkända betyg. Eller han skulle kanske ha redovisat dynamiska beräkningar i fråga om det faktum att skolresultaten efter åtta år med en folkpartist som skolminister faller snabbare än i något annat OECD-land samt att man ligger under OECD-snittet i samtliga de ämnen som mätts.

Det skulle ha varit intressant att få se detta.

Vad gäller regeringens jobbpolitik har vi satt upp ett ambitiöst mål. Därför kommer vi att återkomma med ytterligare åtgärder i varenda budget som vi lägger fram. Precis som Erik Ullenhag påpekar sjunker arbetslösheten rejält i den prognos som finns i denna budget. Men vi kommer att komma med ytterligare förslag.

(Applåder)

Anf. 18 JAKOB FORSSMED (KD) replik:

Herr talman! Det bästa med regeringens budget är att jag har fått möjligheten att återbekanta mig med det fantastiska album jag har med mig här – *The Dark Side of the Moon* av Pink Floyd. Månens mörka sida, är alltså titeln – månens baksida. Det är den sida, ni vet, som aldrig blir belyst och som aldrig riktigt syns. Denna budget har en sådan baksida. Den har en mörk sida; man skulle rent av kunna säga en mörkad sida. Det är en sida som regeringen aldrig vill visa upp i ljuset och som regeringen kanske inte ens själv ser.

På budgetens baksida finns stora konsekvenser för jobb och tillväxt och därmed också för välfärd och för utrymmet för enskilda och familjer. Det är effekten av 40 miljarder i skatthöjningar, varav ungefär 80 000 på arbete och företagande. Det ger färre jobb, mindre framtidstro, krympande företag, mindre till välfärden på sikt och ökade klyftor på sikt när klyftan mellan dem som har ett arbete och dem som inte har vidgas.

Dessa konsekvenser är ungefär lika synliga som månens mörka sida. Vi har hört här också tidigare att redovisningen av effekterna är mycket bristfällig. Vi får inte veta något om regeringens bedömningar av hur många tusen jobb förslagen kostar. Är det 10 000, 20 000, 40 000 eller fler?

Det som syns på pressträffar är olika typer av småsatsningar – ett slags hagelsvärm av detta. Vi ser tiotals miljoner i satsningar på näringslivet i strålkastarljuset. Men det finns tiotals miljarder på budgetens mörka baksida, och om detta hålls inga presskonferenser. Regeringen vet nog mycket väl vad konsekvenserna blir av denna politik, som slår rakt mot jobben.

Det vore bra om Magdalena Andersson ville redovisa hur mycket.

Anf. 19 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik:

Herr talman! Nu vet jag inte riktigt vilka reformer Jakob Forssmed tycker är den mörka baksidan av månen. Är det faktumet att 15 000 fler människor ska få gå en utbildning som leder till jobb? Är det att vi ökar Samhall med 10 procent så att fler människor får möjlighet att jobba där? Är det att vi ökar lönestöden och lönebidragen så att fler funktionshindrade får möjlighet att komma i arbete? Är det faktumet att vi satsar på ett investeringsstöd för hyresrätter så att 15 000 fler hyresrätter byggs varje år? Är det att vi satsar på kommersiell service i glesbygd och bredbandskoordinatörer så att fler människor i glesbygd ska kunna få bredband och en bra service? Är det faktumet att vi satsar mer på vägunderhåll, järnvägsunderhåll eller kollektivtrafik i glesbygd? Är det faktumet att vi sänker skatten för pensionärerna efter att Kristdemokraterna har varit med och skapat ett system där pensionärer betalar högre skatt än vanliga löntagare? Är det faktumet att vi gör sjukvården avgiftsfri för våra äldre? Är det en mörk baksida? Är det faktumet att vi nu lägger mer pengar på fritidshemmen så att våra barn kan få en bättre fritid när skolan är slut och kanske lite mer hjälp med läxläsning – för att föreslå några reformer?

Men det är klart; reformerna behöver också finansieras. Det gör vi också, och eftersom vi är vde ett skenande budgetunderskott behöver vi ta ansvar för finansieringen. Om man dels skattar på ett smart sätt, dels använder pengarna på ett smart sätt blir den samlade effekten bra för både sysselsättning och tillväxt. Det är därför vi ser att de nordiska välfärdsmodellerna står sig bra när det gäller såväl välfärd som tillväxt och sysselsättning. Det är en bra tradition som vi fullföljer i den här budgeten. (Applåder)

Anf. 20 JAKOB FORSSMED (KD) replik:

Herr talman! Skattar på ett smart sätt, säger Magdalena Andersson. 40 miljarder i skatthöjningar, framför allt på arbete och företagande, är alltså att skatta på ett smart sätt. Så berättar Magdalena Andersson om en del

satsningar som hon redan har berättat om i strålkastarljuset. Detta var just min poäng, nämligen att ni inte beskriver de konsekvenser som finns och som ni lägger på den mörka sidan. På månens baksida – på budgetens baksida – finns 40 miljarder i skatthöjningar.

Är det smart skattepolitik att införa särskild löneskatt för äldre och att försäkra RUT och ROT? Vi hörde Arbetsförmedlingens generaldirektör i morse som mycket kraftigt ifrågasatte om detta skulle lösa problemen med jobben. Det blir höjda arbetsgivaravgifter för unga och höjd jobbskatt för poliser, lärare och specialistsjuksköterskor. Stefan Löfven lovade före valet att ni inte skulle lägga fram några förslag som inte ledde till fler jobb. Men ni redovisar inte detta, och det är väl för att ni misstänker att just dessa åtgärder leder till färre jobb.

Anf. 21 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik:

Herr talman! Den förra, borgerliga, regeringen var passionerat förtjust i att använda dyra och ineffektiva skattenedsättningar. Arbetsgivaravgiften för ungdomar är kronjuvelen i just den kronan. Det är en åtgärd som kostar skattebetalarna närmare 20 miljarder varje år och som en enig expertkår har dömt ut därför att det är oerhört dyrt och oerhört ineffektivt.

När vi har stora utmaningar för Sverige och behöver genomföra viktiga investeringar och samtidigt har stora budgetunderskott måste man våga ompröva saker som har gått snett. Ungdomsarbetsgivaravgiften är en sådan åtgärd. Det ska bli spännande att se vad ni olika fyra borgerliga partier nu kommer att föreslå vad gäller ungdomsarbetsgivaravgiften i era budgetmotioner. Jag tror knappast att ni kommer att föreslå att den ska vara på exakt samma oerhört dyra och ineffektiva sätt, som har kostat skattebetalarna miljarder efter miljarder efter miljarder utan att ha haft den jobbeffekt som jag säkert tror att ni hoppades på när ni införde den.

(Applåder)

Anf. 22 ULF KRISTERSSON (M):

Herr talman! Med all respekt för den svenska statsbudgeten vill jag börja i Sveriges rätt dramatiska omvärld. Den pågående flyktingsituationen både dominerar europeisk politik och ger oss själva perspektiv på våra egna problem. Många länder gör nu stora ansträngningar för att ge rum och framtid för fler människor. Andra länder gör alldeles för lite.

För bara ett par månader sedan dominerade i stället Greklandskrisen. Inom något år kommer britternas relation till EU att prövas i en folkomröstning. Inte på många år har Europas ekonomiska och politiska framtid varit så oklar som just nu.

Nu, i dagarna exakt sju år efter finanskrisens utbrott, växer världsekonomin. Låt mig göra fyra korta geografiska nedslag.

USA kanske inte längre dominerar världens all politik, men de driver en god del av världens ekonomi. Efter finanskraschen och lågkonjunkturen växer den amerikanska ekonomin i god takt. Ett stort land saknar aldrig problem, men inte minst i den innovativa digitala och växande techindustrin är USA världens ledare. USA är Sveriges tredje exportmarknad utanför Norden, och den amerikanska återhämningen betyder mycket för stora svenska industriföretag som SKF, Volvo och Ericsson.

Om vi blickar österut ser vi någonting helt annat, i Kina. Förvisso har Kina en bnp-tillväxt på dubbla amerikanska siffror, men ändå bara hälften av det senaste decenniets tillväxtrekord. Många inser nog att en tillväxt på 7 procent är betydligt mer ekonomiskt och ekologiskt hållbar än en på 10–15 procent.

Samtidigt är signalerna tvetydiga. De massiva interventionerna efter sommarens börsfall i Shanghai liksom den totala bristen på transparens skapar osäkerhet om vad som egentligen händer och om vart Kina är på väg. Att världens näst största ekonomi måste tolkas genom rykten och kinesisk kremlologi är inga bra tecken.

Ett tredje stopp visar att Europas ekonomi också växer, om än från låga nivåer och med olika hastighet. Greklandsdramat visar vad som händer om man inte har grundläggande ordning i sin ekonomi, men det pekar också på att euron förutsätter en stor respekt för gemensamma institutioner och att det blir farligt för alla när några fallerar. Greklands ekonomiska betydelse ska inte överdrivas, men dess politiska betydelse för eurons trovärdighet ska inte heller underskattas.

Då är Storbritannien motsatsen. Tillväxten är god, arbetslösheten är låg och bredden i tjänstesektorn imponerar – från den mest avancerade finansindustrin till många jobb med låga barriärer. Det är en styrka för Storbritannien. Men om grexit visade behovet av starka gemensamma regelverk visar brexit att unionen också måste tillåta olikhet för att vara legitim. Allt detta talar för att Europa, Sveriges i särklass viktigaste handelspartner, har stökiga år framför sig.

Min sista kartnål måste sättas i Berlin. Tyskland blir alltmer centrum för Europas ekonomi och politik, och inget kan längre förändras i Europa utan att Tyskland är med. Och det Tyskland vill, vill numera också många andra. Jag tror att vi i svensk politik har underskattat Tysklands betydelse, men svenska företag vet det sedan länge: Tyskland är Sveriges näst största exportmarknad.

Herr talman! För svensk del bör man dra några slutsatser av allt detta. Ekonomin växer alltså, men osäkerheterna är stora. För ett litet land med stora företag – ett land som bygger halva sin bnp på export – är en djup förståelse för vad som händer i omvärlden helt avgörande. Vi påverkas alltså mer av omvärlden än vi själva kan påverka den. Den första slutsatsen blir därför att Sverige nu måste göra allting rätt på hemmaplan. Det finns inget utrymme för dålig ekonomisk politik.

För det andra är det nu tid för sådana reformer som långsiktigt förbättrar svensk ekonomi och svensk konkurrenskraft. Vi lärde oss många läxor av 1990-talskrisen – också vad man *inte* ska göra. Man ska inte genomföra reformer för sent, för motvilligt och sedan i panik. Det är både modigare och klokare att använda den relativa styrkan i Sveriges ekonomi just nu till att påbörja reformer som kan lägga grunden till framtida framgångar.

För det tredje ska man använda den ekonomiska återhämtningen till att åter rusta svensk ekonomi inför nästa kris. Den kommer nämligen. Tillbaka till överskott! Man ska inte säga ”investera” om man menar

”spendera”. Kontroll på offentliga utgifter borde vara Finansdepartementets kärnuppgift just nu.

Den svenska ekonomin går rätt bra nu. Vi har en växande sysselsättning. Vi har hanterliga underskott och en låg statsskuld. Vi har framgångsrika exportföretag och borde vara väl rustade att möta den nya våg av internationalisering, av både företag och familjer, som vår tids globalisering innebär. Men vi har också svåra uppgifter framför oss.

Den allra viktigaste handlar om att inkludera dem som nu inte ens får sitt första jobb. Att många jobbar beror på att Sverige numera har höga förväntningar på att alla som kan också ska jobba och försörja sig själva. Ska ännu fler inkluderas på arbetsmarknaden måste därför de som i dag stängs ute släppas in. Arbetslösheten bland unga utan utbildning och bland utrikes födda utan svenska språket och svenska arbetserfarenheter närmar sig grekiska nivåer.

Ingenting talar heller för att dessa problem kommer att lösas av sig själva eller genom regeringens 1970-talsdoftande besvärjelser om att politik är att vilja. Jag är djupt oroad över vad som kommer att hända i ett Sverige där tiotusentals unga och utrikes födda permanent står utan jobb. Regeringens svar är att höja redan höga trösklar.

Herr talman! Kärnan i regeringens och Vänsterpartiets ekonomiska politik är samlade skattehöjningar under budgetperioden på 154 miljarder kronor. 154 miljarder kronor! Det är 15 800 kronor per svensk i alla åldrar, eller 32 000 kronor per arbetande svensk skattebetalarare. Det mesta av dessa skattehöjningar läggs dessutom på arbete och företagande.

Skatten för pensionärer som fortsätter jobba höjs med en särskild löneskatt för just dem. Skatten på att anställa de yngsta höjs genom höjda arbetsgivaravgifter för just dem. Skatten för välutbildade höjs när jobbskatteavdraget minskar och marginalsatterna ökar till 60 procent för just dem. De vita jobben blir färre och de svarta jobben fler när RUT och ROT försämras.

Sverige klarade krisen bättre än andra eftersom vi hade välskötta offentliga finanser när krisen kom. Ingenting är lättare att slarva bort. Välskötta offentliga finanser bygger inte främst på regeringens förmåga att beskatta. Det är tvärtom en finansministers – med all respekt – enklaste uppgift. Välskötta offentliga finanser handlar egentligen om en ekonomisk politik som uppmuntrar hårt arbete, investeringar, utbildning, risktagande och innovation. Det handlar om politik som genererar företagare som i sin tur anställer och anlitar människor, som då kan både försörja sig själva och bidra till alla andra.

Välskötta offentliga finanser handlar alltså inte om att spendera utan om att prioritera. Det handlar om att välja bort angelägna satsningar för någonting som på sikt är ännu viktigare. Det handlar om att förstå att varje krona till offentlig konsumtion är en krona som inte kan investeras i ett nytt företag. Det är den kritiska blicken som är en finansministers allra viktigaste egenskap och svåraste jobb.

Därför oroar det mig att utgifterna skenar när kostnadskontrollen saknas. Om det oroar regeringen märks det inte. Tvärtom är regeringens svar höjd a-kassa, och man tar bort tidsgränsen i sjukförsäkringen som – hör och häpna – en åtgärd *mot* ökad sjukfrånvaro. Det är precis lika troligt som att ett försämrat RUT-avdrag ger fler lagliga städföretag och minskat svartarbete.

Herr talman! Under Alliansens åtta år vid makten hade vi naturligtvis framgångar, och vi hade bakslag. Ingen gör allting rätt. Men vi bekämpade framgångsrikt det breda gamla utanförskapet genom att göra det mer lönsamt att jobba, genom att göra svarta jobb vita och genom att strama åt olika bidragssystem.

Ni gör nu precis tvärtom, Magdalena Andersson. Ni gör det ni inte borde göra och låter bli att göra det ni i dag verkligen borde. Ni skapar nu ett nytt utanförskap.

(Applåder)

Anf. 23 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik:

Herr talman! Det blir lite lustigt att lyssna på Ulf Kristersson när han försöker predika om välskötta offentliga finanser. Jag vill påminna Ulf Kristersson om att budgetunderskottet under hans fyra år i regeringen ökade mellan 2010 och 2011. Mellan 2011 och 2012 ökade det ännu mer, liksom mellan 2012 och 2013. Sedan ökade det återigen mellan 2013 och 2014. För varje år Ulf Kristersson satt i regeringen ökade underskotten i de offentliga finanserna.

Men det är inte bara så att Ulf Kristersson lämnade efter sig stora hål i de offentliga finanserna, utan han lämnade också skenande kostnader i de försäkringssystem han själv var ansvarig för. De system Ulf Kristersson nu talar om, sjukförsäkringen och assistansersättningen, ökade nämligen till och med snabbare än i dag under de år Ulf Kristersson var ansvarig för dem.

Att han nu börjar tala om kostnadskontroll kanske är en nydaning från Moderaterna, och det är en mycket välkommen sådan. Regeringen kommer inom kort att presentera åtgärder för att ta itu med sjukförsäkringen. I budgeten har vi åtgärder för att komma till rätta med kostnadsutvecklingen i assistansersättningen. Vi inför en ny boendeform för ensamkommande flyktingbarn för att kunna sänka kostnaderna på det området.

Vi avskaffar också en rad ineffektiva åtgärder, som etableringslotsar och jämställdhetsbonusen. Det gäller även den oerhört dyra och oerhört ineffektiva arbetsgivaravgiften för ungdomar. På en rad områden städar alltså regeringen upp efter det kaos den förra regeringen lämnade efter sig.

Annars är det inte så mycket nydaning över Moderaterna. Ni skulle ta ett rejält omtag i er politik. Ni lade pannan i djupa veck; nu skulle ni förnya er. I Almedalen skulle ni äntligen presentera den nya politiken, där ni skulle ta ett omtag – och då presenterade ni ett sjätte jobbskatteavdrag, fast med ett annat namn. Nu talar du om det fördjupade utanförskapet, Ulf Kristersson. Om er politik har skapat ett fördjupat utanförskap, hur ska sedan samma politik kunna vända det? Kommer det inte bara att leda till ytterligare fördjupning?

(Applåder)

Anf. 24 ULF KRISTERSSON (M) replik:

Herr talman! Jag tycker att finansministern är *hjäpnadsväckande* historielös.

För det första: Underskotten som genererades under lågkonjunktur och finanskris var extremt väl motiverade. Jag vet ingen kvalificerad ekonom

som tycker att Sverige inte borde ha använt den styrka som fanns i ekonomin till att också stimulera ekonomin när den möjligheten fanns. Hade ni tyckt att det var fel hade ni rimligen haft en annan politik själva, men det är tvärtom så att ni alla år utom två lade fram budgetförslag som hade större underskott. Att nu komma och låtsas som att detta inte var planerat är inte seriöst.

För det andra: Jag tycker med förlov sagt att historielösheten även när det gäller försiktighet, i replikskiftet tidigare, är makalös. Orsaken till försiktighet med dynamiska effekter är att man inte ska överskatta inkomster till statskassan. Av samma skäl ska man vara försiktig och inte överskatta de inkomster man får när man höjer skatter på sådant man vet påverkar människors vilja att arbeta. Ni tror att det gäller bara åt ena hållet, men det är tvärtom. Vill man vara seriös i politiken måste man självklart vara varsam när man beräknar statens inkomster och inte önsketänka att det just jag gör bara har goda effekter och inga negativa.

För det tredje: Den samlade bilden av svensk sjukfrånvaro sjönk under hela vår tid fram till 2014. Vi tog över ett ohälsotal som var i katastrofalt skick. Vi genomförde viktiga reformer. Vi slogs mot er för varje reform, i varje enskilt ögonblick, men vi gjorde det ändå. Vi gjorde antagligen för lite, och vi har lagt fram nya förslag som ytterligare gör någonting åt den ökande ohälsan. Ni gör absolut ingenting.

(Applåder)

Anf. 25 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik:

Herr talman! Att man använde det stora överskott man ärvde från den socialdemokratiska regeringen under själva finanskrisen har jag aldrig kritiserat; det var inte fel. Det som var fel från den förra, borgerliga regeringen var att man fortsatte att sänka skatten med lånade pengar även när konjunkturen hade vänt. Därför hade vi ett stort underskott och också ett mycket stort strukturellt underskott när vi tog över de offentliga finanserna. Vi låg 75 miljarder ifrån det finanspolitiska ramverket.

Vad gäller att redovisa dynamiska effekter ledde den förra borgerliga regeringens sänkning av a-kassan till att socialbidragen ökade, men det tror jag inte redovisades då. Där gjorde ni precis som vi, nämligen använde Finansdepartementets beräkningskonventioner och redovisade inte den dynamiska effekten.

Frågan återstår: Om er politik har skapat ett fördjupat utanförskap, hur kan då mer av samma politik bryta exakt det fördjupade utanförskap som det har skapat?

(Applåder)

Anf. 26 ULF KRISTERSSON (M) replik:

Herr talman! Jag har en viss förståelse för att regeringen nu till nästan varje pris måste få det att framstå som att utanförskapet var en bagatell som råkade lösa sig av sig själv. Alla vi som varit här de gångna fyra eller åtta åren vet att ni bekämpade varje reform som vi genomförde för att bryta det breda utanförskapet. Vi pratar om 20–22 procent av befolkningen i arbetsför ålder som levde helt på sociala ersättningar. Vi fick ned det till 13 procent – inte för att ni hjälpte till och sa: Det här är svårt, men vi måste göra kloka avvägningar. Ni låtsades som att allt gick att lösa utan några

reformer över huvud taget. Ni var emot allt vi gjorde. Och nu har du mage att säga att det är vi som har skapat utanförskapet.

Det vi i dag ser, när vi inte har ett brett utanförskap längre och vanliga vuxna människor inte förtidspensioneras bort från arbetsmarknaden, är precis de fickor som gör det allt svårare i den moderna ekonomin för människor utan speciella kunskaper att få ett jobb. Och ni gör absolut ingenting.

(Applåder)

Anf. 27 SVEN-OLOF SÄLLSTRÖM (SD) replik:

Herr talman! Ulf Kristersson! Jag har noterat att Ulf Kristersson den senaste tiden har börjat oro sig för de skenande migrationskostnaderna. Även om det låter lite krystat och framtvingat är det naturligtvis ett steg i rätt riktning.

Vi har också noterat att man från moderat håll signalerat att man avser att minska anslagen främst när det gäller utgiftsområde 8 Migration.

Jag har full förståelse om ledamoten Kristersson inte nu i debatten vill berätta exakt hur Moderaternas budgetmotion kommer att se ut om några veckor. Men om man har för avsikt att lägga en utgiftsram som är lägre än regeringens och kan få med sina allianskollegor på detta vill jag göra klart att vi sverigedemokrater är beredda att rösta för en sådan utgiftsminskning. Det är också helt enligt budgetreglerna; man får minska utgifter enligt de fastställda ramarna. Så är det så finns den möjligheten. Jag tycker att ni ska ta den möjligheten och därmed få en möjlighet att föra oss lite närmare för att upprätthålla det finanspolitiska ramverket. Eller kommer ni att fortsätta visa total impotens när det gäller hela den ekonomiska politiken, det vill säga mycket snack och ingen verkstad?

(Applåder)

Anf. 28 ULF KRISTERSSON (M) replik:

Herr talman! Jag är ledsen, men missförstå inte min oro! Det vill säga: Jag är helt övertygad om att de verksamheter, system, förmåner och insatser vi gör på extremt goda grunder – det må handla om socialförsäkringar, assistansersättning, flyktingmottagande – hur viktiga de än är alltid måste rannsakas och granskas med en kritisk blick. En finansminister eller en som är beredd att ta på sig uppgiften måste också vara en elak typ som alltid ifrågasätter varenda kostnad som finns, annars kommer det inte att finnas utrymme för några nya kostnader någonstans.

Så missuppfatta inte min oro för ökade migrationskostnader! Det betyder inte att jag tror att vi kan ändra på hur världen ser ut. Det betyder bara att jag är övertygad om att vi varje dag måste fråga oss: Gör vi det här på bästa sätt? Gör vi det så effektivt som möjligt? Kan det göras billigare? Kan vi frigöra resurser till något annat som också är viktigt? Så tänkte jag när det gällde socialförsäkringen. Så har jag tänkt när det gällde socialtjänsten. Så tänker jag när det gäller migrationskostnaderna. Så kommer jag att tänka när det gäller alla poster som existerar i den svenska statsbudgeten.

(Applåder)

Anf. 29 SVEN-OLOF SÅLLSTRÖM (SD) replik:

Herr talman! Ulf Kristersson! Sverigedemokraterna har alltsedan jag kom in i riksdagen velat höja anslaget till det svenska försvaret. Vi har också i varje budget budgeterat för detta för att visa att vi menar allvar. Vi har tagit av vårt reformutrymme för att visa att vi menar allvar med det svenska försvaret. Nu har jag förstått att tre av fyra allianspartier, inklusive Moderaterna, har aviserat att man vill att Sverige ska ansöka om medlemskap i Nato.

Nato kräver då att vi ska satsa 2 procent av bnp till försvarskostnaderna. Det är nästan en fördubbling av dagens försvarskostnader. Kommer vi då att få se i Moderaternas budget om några veckor, den långsiktiga budgeten på fyra år, att man tar detta på allvar eller inte? Det återstår att se. Vi kanske får ett svar i dag.

Jag noterar också i dagens medier att Alliansen går väldigt hårt åt den socialdemokratiska och miljöpartistiska regeringens budget. De kallar den till och med samhällsfarlig, och jag instämmer i detta. Men visa det då i verkligheten! Ni har DÖ, decemberöverenskommelsen, och den gäller tydligen. Ni har ansvaret för alla de skattehöjningar som ni genomför mot företag och enskilda i Sverige.

(Applåder)

Anf. 30 ULF KRISTERSSON (M) replik:

Herr talman! Det gläder mig uppriktigt att det finns en otrolig nyfikenhet på Moderaternas budgetförslag. Den nyfikenheten kommer att stillas senast den 6 oktober.

(Applåder)

Anf. 31 JANINE ALM ERICSON (MP) replik:

Herr talman! Moderaterna har under sina år vid makten haft i stort sett ett enda recept för att lösa alla möjliga samhällsproblem, och det är skattesänkningar.

Moderaterna genomförde fem jobbskatteavdrag under sina åtta år i regeringsställning. De skulle minska arbetslösheten, hette det. Men när Anders Borg avgick som finansminister förra hösten var arbetslösheten lika hög som när regeringen Reinfeldt tillträdde. Det enda som hade åstadkommit var stora offentliga underskott som Sverige fortfarande dras med.

I valrörelsen fick vi intrycket av att Moderaterna hade nyktrat till. Borg och Reinfeldt annonserade skattesänkarstopp, i allt väsentligt för att de offentliga finanserna inte tålde fler skattesänkningar. I sak har ingenting hänt sedan dess, och Sverige har fortfarande stora strukturella underskott i de offentliga finanserna som behöver lösas med höjda skatter.

Det tog dock inte många månader efter det att den nya ledningen för Moderaterna hade tillträtt innan de annonserade nya ofinansierade skattesänkningar. I Almedalen i år lanserade Anna Kinberg Batra ett sjätte jobbskatteavdrag, nu lätt förklätt i ett nytt namn. Kärt barn har många namn, och för er moderater verkar jobbskatteavdraget vara det allra käraste barnet av alla.

Jag vill ställa en fråga till Ulf Kristersson: Hur kan Moderaterna tycka att det viktigaste för Sverige just nu är ett sjätte jobbskatteavdrag, en

skattesänkarpolitik som vi prövat och som vi vet inte fungerar för att minska arbetslösheten?
(Applåder)

Anf. 32 ULF KRISTERSSON (M) replik:

Herr talman! Det där är inte sant. Det är inte sant att jobbskatteavdraget inte har ökat antalet sysselsatta i Sverige. Det är inte ens en fråga om att tycka. Jag säger som Rosling: Jag har rätt och du har fel. Det är fakta. Och det är inte så konstigt. Om man har extremt hög marginalskatt för alla människor, om man har hög skattebelastning också på ganska låga inkomster och medelhöga inkomster, då får det negativa konsekvenser. Det är inte så konstigt.

Man kan tycka olika. Man kan tycka att det inte gör någonting. Det är en helt legitim ståndpunkt.

Man kan höja marginalskatten till 60 procent. Man kan höja den till 80 procent, om man vill. Det är en legitim ståndpunkt, men jag delar inte den.

Att det finns en koppling mellan hur vi beskattar arbete och hur många jobb det finns i ekonomin och hur många som tycker att det är värt att ta dessa jobb och jobba lite mer är alldeles uppenbart.

Er besatthet av våra skatter är fascinerande. Statens budget består av två sidor. Den ena är skatteinkomster, och den andra är olika utgiftsposter. Vad ska vi annars tala om? Det är dessa två det handlar om. Vilka skatter tar vi in, mer eller mindre bra skatter, mer eller mindre snedvridande effekter, mer eller mindre lämpliga? Vilka utgifter ska vi använda skattepengarna till? Det är det hela budgeten handlar om.

Att vi ägnar ganska mycket möda åt halva denna budget, det vill säga vilka skatter som är minst skadliga för ekonomin, är inte så rasande konstigt.

Om ni tycker att det bara är dåligt att vi har sänkt beskattningen på vanligt hederligt vitt arbete, så var så goda och höj tillbaka till 1981 års nivå! Då var skatterna såvitt jag förstår högst i Sverige någonsin. Det funkar det också – inte så bra, men det går.

Anf. 33 JANINE ALM ERICSON (MP) replik:

Herr talman! Jag noterar att svaret uteblir. Vi får väl se hur det blir med det sjätte jobbskatteavdraget.

Det är väl belagt i forskning och offentliga utredningar att jobbskatteavdragen inte är självfinansierande. Skapar de jobb så skapar de inte fler jobb än de kostar, så frågan kvarstår.

Stora strukturella underskott i Sverige, som inte beror på konjunkturläget, kan lösas bara genom nedskärningar i välfärden eller genom skattehöjningar.

Precis som Ulf Kristersson säger talar vi skatter. Men vi är inte mer besatta av era skatteförslag än ni är av våra.

Frågan kvarstår: Vilka nedskärningar vill Moderaterna göra, eller vilka skatter tänker man höja?

(Applåder)

Anf. 34 ULF KRISTERSSON (M) replik:

Herr talman! Låt oss vara noga med att säga att vad jobbskatteavdragen inte löste var skattebelastningen på de allra lägsta inkomsterna. Det är viktigt.

Vi tror att det finns ett stort utrymme för människor som tar sitt allra första jobb, som inte är så välbetalt, att komma in på arbetsmarknaden och sedan kunna gå vidare till sitt andra jobb. Detta måste ske i kombination med justering av till exempel försörjningsstödet så att det alltid ska löna sig att jobba en timme till.

Det här är inget litet problem i Sverige. En del tror att försörjningsstödet är högt, men det är det givetvis inte. Det kan dock vara så pass högt att den som jobbar bara några timmar, som får ett deltidsjobb, ett korttidsarbete, har 100 procent i marginals katt. Varenda krona man tjänar är en krona man förlorar om man jobbar.

Det är en jättedålig politik. Den är ännu sämre än 80 procents marginals katt. Därför vill vi sänka skattebelastningen på låga inkomster i Sverige.

Anf. 35 ULLA ANDERSSON (V) replik:

Herr talman! Sverige har stora problem med hushållens höga skuldsättning. Bostadsbristen och ränteavdragen brukar framhållas som de främsta orsakerna till det.

Ränteavdragen är en statlig subvention av privat skuldsättning och är dessutom ur ett fördelningsperspektiv helt fel. Den rikaste tiondelen av hushållen får 20 gånger mer av subventionerna än den ekonomiskt svagaste tiondelen.

Sveriges Televisions genomgång visar att 85 procent av de ca 30 miljarder som ränteavdragen kostar går till den rikare hälften av hushållen. Den ekonomiskt svagare hälften får endast 15 procent. Statistiska centralbyråns utredare konstaterar när han tittar på fördelningen att ingen annan skatt eller reform har lika stor effekt i att omfördela från ekonomiskt svaga till ekonomiskt starka.

Ni moderater talar ofta om de ökande kostnaderna för sjukskrivningar och migration men nämner aldrig ränteavdragen – trots att de utgör ca 30 miljarder av statsbudgeten, vilket motsvarar lönerna för ca 60 000 lärare eller 75 000 undersköterskor. Kostnaderna väntas dessutom stiga till ca 40 miljarder inom snar framtid.

Sverige är ett av världens mest skuldsatta länder. Sedan 2007 har vi utklassat övriga västvärlden och ligger bara efter Kina och Singapore i skuldtaktsökning.

Finansiella stabilitetsrådet har lyft fram skatternas direkta effekter på skuldsättning, bland annat ränteavdragen men också avskaffandet av fastighetsskatten, förmögenhetsskatten och arvs- och gåvoskatten liksom permanentningen av ROT, som de främsta orsakerna till att priserna på bostäder ökar och därmed hushållens skuldsättning. Den politik som Moderaterna har varit med och fört har alltså starkt bidragit till den skuldsättning vi ser bland hushållen.

Ulf Kristersson! Håller du med om att er politik har bidragit till hushållens höga skuldsättning? Varför talar ni aldrig om ränteavdragen?

Anf. 36 ULF KRISTERSSON (M) replik:

Herr talman! Om detta har jag en principiell synpunkt och en praktisk. Den principiella är att ett land med långvarig hög beskattning, inte minst på arbete, också har tvingats ha många avdragsmöjligheter. Det är en historisk konsekvens av att vi har haft mycket hög beskattning under många år.

Hade den vänstra sidan av politiken någonsin försökt få ned det samlade skattetrycket i Sverige för att göra det enklare och minska på avdragen, kanske framför allt försökt få ned beskattningen på arbete, skulle man inte säga: Vi tänker värna varje sak som är som i dag. Men ni är alltid bara ute efter det som i praktiken höjer skattetrycket ett snäpp till. Det är min principiella invändning.

Den praktiska är att vi har gjort rätt många saker när det gäller hushållens skuldsättning, framför allt kopplat till bostadsmarknaden. Det senaste, som inte ens har trätt i kraft än, är att vi ger Finansinspektionen muskler att utforma och verkställa någon form av amorteringskrav.

Jag tycker att man ska vara lite varsam med att ge sig på nya instrument innan man vet vad de vi har påbörjat eller genomfört får för konsekvenser. Det kan få mycket dåliga konsekvenser totalt sett för hushållens disponibla inkomst om man inte är försiktig i det läget.

Anf. 37 ULLA ANDERSSON (V) replik:

Herr talman! Min principiella invändning är att Moderaterna vägrar att ta ansvar. Ni har bedrivit en politik som har försatt oss i denna situation. Er politik har bidragit till att bostadspriserna har ökat och därmed hushållens skuldsättning. Ni har avskaffat fastighetsskatten och förmögenhetsskatten men inte rört ränteavdragen. Ni har alltså rört den ena delen men inte den andra, och det har fått konsekvenser.

Jag tror, Ulf Kristersson, att det är just på grund av att de är så fördelningspolitiskt fel, ur vårt perspektiv, som ni väljer att inte röra dem. Ni vill helt enkelt ha en politik som gynnar dem med bäst inkomster medan de med minst inkomster får betala för det.

Ränteavdragen är en enorm post i statens budget som ni aldrig talar om. Under er tid i regeringen erbjöd vi er att göra en bred politisk överenskommelse. Vi föreslog att ränteavdragen skulle minskas med 1 procent per år, så som man har gjort i Danmark. Det skulle ge staten 4–5 miljarder på bara några år så att vi kunde anställa till exempel 10 000 fler lärare. Ja, ni skulle väl använda dem till att sänka skatterna. Men det hade definitivt varit bra för den finansiella stabiliteten.

Anf. 38 ULF KRISTERSSON (M) replik:

Herr talman! Denna kritik måste i så fall i precis lika hög grad riktas mot regeringen, eller i varje fall mot Socialdemokraterna, som såvitt jag förstår delar min uppfattning att det inte är aktuellt att ändra ränteavdragen.

Du gör en konstig analys av den svenska bostadsproblematiken, Ulla Andersson. Du är i stort sett helt ensam om att tro att det dominerande problemet skulle vara just detta.

De allra flesta människor som jag träffar eller läser något om eller av skulle säga att det är en kombination av alldeles för låg rörlighet i det svenska bostadsbeståndet och alldeles för lite byggande, vilket är kopplat

till alldeles för mycket byggregleringar och för höga byggkostnader i Sverige.

Detta har skapat det grundläggande problemet med en alldeles för stor bostadsbrist i Sverige, och det löser man inte genom att ändra på ränteavdraget.

(Applåder)

Anf. 39 SVEN-OLOF SÄLLSTRÖM (SD):

Herr talman! Att ha höga ambitioner är i grunden både bra och lovvärt. Ännu bättre är det såklart om de mål man sätter är någorlunda realistiska. Regeringen har som bekant uttalat att Sverige ska ha EU:s lägsta arbetslöshet 2020.

De prognoser som Finansdepartementet självt har tagit fram, som lämpligt nog bara sträcker sig till 2019, gör gällande att detta mål inte kommer att uppnås. Samtidigt genomför man en rad reformer som har det gemensamt att de inverkar negativt på sysselsättning och jobb.

Man försämrar RUT- och ROT-avdragen, en reform som i allt väsentligt är helt och hållet självfinansierande genom att svarta jobb har blivit vita. Men enligt regeringen – ivrigt påhejad av Vänsterpartiet – är RUT-jobben tydligen fel sorts jobb och inte tillräckligt ”fina”. Så agerar inte ett seriöst arbetarparti.

Inför valet fick vi ett löfte från den dåvarande finansministerkandidaten om att bensinskatten inte skulle höjas. Resultatet blev dock inte bara en utan två höjningar.

Förutom att det försvårar livspusslet för dem som är beroende av bilen och fördyrar arbetspendling för alla som inte kan åka tunnelbana till jobbet innebär den höjda dieselskatten också ett mycket hårt slag mot både jordbruket och skogsbruket och inte minst de mjölkbönder som i dag demonstrerar utanför riksdagens lokaler. Det påverkar sysselsättningen på landsbygden, och det kommer – minst lika allvarligt – att leda till en lägre självförsörjningsgrad för livsmedel.

Man inför en straffskatt på äldre över 65 år som väljer att stanna kvar på arbetsmarknaden ett par år till. Detta är ett totalt feltänk, när samstämmiga rapporter gör gällande att vi behöver jobba mer snarare än mindre om vi ska kunna bibehålla den finansiella hållbarheten i vårt pensionssystem.

Om man tar bort moroten och incitamenten för dem som frivilligt vill jobba i någon utsträckning även efter ordinarie pensionsålder kvarstår dessvärre bara piskan. Logiken i detta övergår åtminstone mitt förstånd. Detta gör man samtidigt som man tar bort möjligheten för privatpersoner att själva spara till sin pension. Det är dubbelt fel.

Herr talman! Jag har fått lära mig att det finns en liten ö i Västindien som heter Aruba. Det är säkert jättetrevligt där – jag har inte varit där – men det som gör denna lilla ö speciell i svensk kontext när det gäller vår budgetdebatt är att det är det enda land som har en högre marginalskatt än Sverige.

Att lilla Aruba i Västindien leder denna inte alltför hedersamma tävling duger tydligen inte, enligt regeringen, som föreslår en höjning av marginalskatten, genom att trappa ned jobbskatteavdraget. Utgångspunkten är att den som har hyfsat höga inkomster också har råd att betala världens högsta marginalskatt.

Man missar dock grundläggande ekonomiska fundament. Höginkomsttagare har en oroväckande tendens att flytta och jobba utomlands, där skatten är lägre. Man kan också växla lön mot pension med betydligt förmånligare skattevillkor eller helt enkelt välja att jobba lite mindre, eftersom man bedömer att det inte är lönt.

Den forskning som finns på området visar att en sänkning av marginalskatten, givet de beteendeeffekter som uppstår, i princip skulle vara självfinansierande. Den omvända logiken gäller naturligtvis också. Höjda marginalskatter kommer inte att ge det tillskott som regeringen räknar med, helt enkelt beroende på de beteendeeffekter som uppstår.

Motsvarande mekanismer gäller givetvis även för den första så kallade skiktgränsen, där regeringen nu föreslår att fler ska betala statlig skatt och att detta ska ske vid lägre inkomster.

Man har en oroväckande tendens att överskatta sina intäkter samtidigt som man underskattar sina utgifter, inte minst på utgiftsområdena 8 och 13, migration respektive integration och jämställdhet.

Sammantaget och i förlängningen medför detta ett hot mot förtroendet för de svenska statsfinanserna. Och annat var heller inte att vänta, när man låter den extrema vänstern få ett oproportionerligt stort inflytande över budgetprocessen.

Låt oss konstatera att Sverige lider av en kroniskt hög jämviktsarbetslöshet. Det duger alltså inte att skylla på att vi gått igenom en tuff konjunktur. Jämviktsarbetslösheten var hög före lågkonjunkturen, den var hög under lågkonjunkturen och den var hög efter lågkonjunkturen.

Men låt oss ändå – trots en massivt hög jämviktsarbetslöshet, trots en påtagligt ökad missmatchning på arbetsmarknaden, trots flertalet reformer som har det gemensamt att de slår kraftigt negativt mot sysselsättningen och trots att Finansdepartementets egna prognoser vittnar om omöjligheten i regeringens jobbmål – anta att regeringen, trots allt detta, faktiskt lyckas pressa ned arbetslösheten så som man utlovat. Låt oss göra den hypotesen.

Då kvarstår fortfarande en fråga. Under den här budgetperioden, det vill säga fram till 2019, kommer 330 000 utomeuropeiska asyl- och anhöriginvandrare att komma till Sverige – 330 000. En stor majoritet av dessa har en utbildningsnivå som inte motsvarar de krav som ställs på den svenska arbetsmarknaden. Lägg därtill att så gott som ingen har några språkkunskaper i svenska.

Vi kommer att få höra sådant som att snabbare validering av högre utbildningar ska lösa detta. Det är givetvis positivt för den extremt lilla minoritet som har en högre utbildning, men det hjälper över huvud taget inte den stora massa som i bästa fall har en rudimentär skolgång. Och från det andra lägret pratar man högt och glatt om minskade trösklar till arbetsmarknaden, vilket i slutändan betyder en enda sak: lägre löner. Man vill backa in i framtiden.

Nej, herr talman, regeringen har misslyckats redan innan den ens har kommit igång. Och i ett normalt land och i en normal tid hade den över huvud taget inte fått chansen. Med stöd av bara var tredje svensk borde man givetvis inte ens försöka sig på en regeringsbildning.

Jag vill återigen uppmana Alliansen att göra det som de borde ha gjort från första början, om de menar allvar med att det var en samhällsfarlig budget som lästes upp i morse: Ställ regeringschefen med statsråd till

arbetsmarknadens förfogande, och låt oss hålla ett nyval! Men det vore väl dessvärre en naiv förhoppning från min sida, för man kan ju inte riskera att Sverigedemokraterna blir det största partiet i ett val.

Herr talman! Under det gångna riksdagsåret har Sverigedemokraterna fortsatt med att bredda och fördjupa politiken. Vi har pratat om barnens och småbarnsföräldrarnas situation. Vi har pratat om hur vi kan vända den negativa trenden i skolan och hur läraryrket kan återfå sin forna status. Ända fram till 1960-talet tjänade faktiskt en utbildad adjunkt lika mycket som en riksdagsledamot – som vi.

Vi har presenterat ett kraftfullt paket för att stärka den svenska industrin och dess konkurrenskraft, för att vända trenden med outsourcing till reshoring, det vill säga att vi ska få återvändande industriföretag i Sverige, och för att stärka den svenska exporten. Vi ska ha riktiga jobb, inte låtsasjobb.

Detta och mycket annat, herr talman, kommer vi att konkretisera i vår kommande budgetmotion. Där lägger vi som sagt grunden för riktiga jobb i stället för subventionerade låtsasjobb som bara har ett enda syfte: att dölja arbetslöshetsstatistik.

(Applåder)

I detta anförande instämde Angelika Bengtsson, Paula Bieler, Linus Bylund, Aron Emilsson, Mikael Eskilander, Runar Filper, Carina Herrstedt, Per Klarberg, David Lång, Jonas Millard, Jimmy Ståhl och Markus Wiechel (alla SD).

Anf. 40 EMIL KÄLLSTRÖM (C) replik:

Herr talman! Ofta är det först när Centerpartiet gör entré i debatten som man börjar tala om svensk landsbygd och dess utmaningar. Nu hann Sven-Olof Sällström först – jag får gratulera till det. Det kommer mer av den varan senare i debatten.

Just i det här ämnet vill jag däremot ifrågasätta Sverigedemokraternas trovärdighet. Vi vet att Centerpartiet lyckligtvis är det parti som har skyhögt förtroende i just landsbygds- och jordbruksfrågor. Det görs mätningar av detta – så är det. Men vi ser ju människor i landsbygdsrörelsen som faktiskt sätter sitt hopp till Sverigedemokraterna, som lyssnar på de vackra orden och tror att det finns kraft bakom dem.

Så är populismens kärna. Man är för allt som är bra och mot allt som är dåligt. Men populisterna är också notoriskt dåliga på att leverera när det är dags.

När det gäller mjölkkrisen: Vi har haft tusen mjölkbönder ute på Mynttorget i dag. Det behövs rätt saker i de kommande budgetarna. Det behövs rätt saker på kort och lång sikt, men det behövs också saker här och nu, reformer som ger resultat före årsskiftet, saker som man kan genomföra omedelbart.

Centerpartiet presenterade ett antal sådana förslag, saker som man skulle kunna göra och som ger resultat i morgon, om vi skulle vilja. Några av de sakerna handlade om sådant som vi måste driva på EU-nivå.

Vi hade förslag om detta i EU-nämnden och försökte bygga en majoritet kring detta. Moderaterna och Kristdemokraterna röstade för. Regeringspartierna röstade emot. Sverigedemokraterna har två platser. Den ena representanten var inte där, och den andra sa ingenting, kom inte

med några motförslag, ingenting, tystnad. Här hade man möjlighet att sätta kraft bakom orden, att följa med när vi lägger goda förslag. Men när man verkligen hade chansen var en representant inte ens där och en satt tyst.

Där har ni populisterna. De talar stort men levererar ingenting.
(Applåder)

Anf. 41 SVEN-OLOF SÄLLSTRÖM (SD) replik:

Herr talman! Så här är det. Jag var inte med på det mötet i EU-nämnden, men förmodligen var det så att om sverigedemokraterna inte hade något att erinra kanske de instämde i ert förslag. Jag har inte sett förslagen personligen och kan inte bedöma dem.

Lägg gärna fram förslagen i riksdagen, så får vi titta på dem igen! Jag kan lova dig: Är de bra och gör vi bedömningen att de kommer att påverka positivt för svenska mjölkbönder och andra bönder, då kommer vi att ställa oss bakom dem. Om ni vågar lägga fram dem, med en majoritet av allianspartierna bakom er, och vi gör bedömningen att det är bra för svenska mjölkbönder, då kan jag på stående fot lova dig att vi kommer att ställa oss bakom dem. Men vi kommer att göra en rättvis bedömning.

Lägger man fram ett förslag på ett enskilt möte och begär att ledamöter som sitter på detta möte ska göra en omedelbar bedömning av om förslaget är bra eller inte är det inte – det förstår du också – så enkelt. Men jag kan lova dig: Är det positivt för svenska mjölkbönder kommer vi att ställa oss bakom det. Våga lägg fram förslaget som en helhet i Alliansen, så kommer ni att få ett ja i Sveriges riksdag om det är bra för svenska mjölkbönder.
(Applåder)

Anf. 42 EMIL KÄLLSTRÖM (C) replik:

Herr talman! Jag blir lite konfunderad över svaret. Det är inte så att vi lägger fram våra förslag på ett möte, vid sittande bord. Det var i ljuset av en mycket svår och djup mjölkkras – som är en effekt av ekonomisk krigföring mellan Europeiska unionen och Putins Ryssland – som Centerpartiet presenterade ett antal förslag som skulle göra skillnad här och nu. Vissa saker kan vi fatta beslut om på myndighetsnivå, vissa saker kräver regeringsbeslut, och vissa saker måste vi driva igenom i EU.

Detta presenterades. Det var presskonferenser och pressklipp. Alla som var intresserade av frågorna noterade detta. Det var stor diskussion.

Förslagen presenteras i riksdagens EU-nämnd. Det är där vi ska bygga en majoritet och säga: Detta är Sveriges röst i Bryssel. Centerpartiet, Moderaterna och Kristdemokraterna röstade för. När nu Sverigedemokraterna hade chansen – ni hade ju chansen – tog ni den inte. En sverigedemokrat gick inte ens till mötet. Dagordningen skickas ju ut innan. Vi vet vad vi ska prata om. Och en sverigedemokrat som sitter där säger ingenting, lägger inga egna förslag, gör ingenting.

När det var dags att leverera kom det ingenting.
(Applåder)

Anf. 43 SVEN-OLOF SÄLLSTRÖM (SD) replik:

Herr talman! Tyvärr behöver jag upprepa mig. Jag var inte på det EU-nämndsmötet och kan inte bedöma om det Emil Källström säger är sant eller inte, fast jag får naturligtvis tro på ditt ord. Men du kan vara fullständigt övertygad om vårt stöd, Emil Källström, om ni lägger fram ett

sådant förslag här i Sveriges riksdag – för det är genom det vi beslutar om här som vi kan påverka från Sveriges riksdag, och i övrigt fattas det, precis som du säger, beslut nere i EU.

Lägger ni fram skarpa förslag i Sveriges riksdag som kommer att vara positiva för svenska mjölkbönder kommer ni att få Sverigedemokraterna bakom er. Vågar ni göra det som en gemensam allians, gör då det! Om det inte bara är luft i era ord, lägg fram det som ett skarpt förslag, så kommer ni att få vårt stöd för svenska mjölkbönder och andra bönder.

(Applåder)

Anf. 44 ULLA ANDERSSON (V) replik:

Herr talman! Ni sverigedemokrater valde att fälla förslag om sänkt pensionärsskatt, höjd a-kassa och höjt underhållsstöd för ett år sedan. Sedan lade ni fram en egen budget, som ni i och för sig inte röstade på, där ni drog undan 34 miljarder från välfärden, det vill säga från vård, skola och omsorg. Det var en besparing som skulle slå väldigt hårt på gamla, barn, anställda och oss kvinnor. För Gävles del motsvarar det 340 miljoner, nästan en tredjedel av budgeten för äldre- och handikappomsorgen. Det motsvarar lönerna för 800 undersköterskor. Det sa ni ingenting om före valet.

En annan fråga som ni gick till val på och där ni sedan har ändrat er är vinster i välfärden. Jimmie Åkesson har själv sagt: Vi gick till val på att vi vill ha en begränsning av vinstuttagen i välfärden. På er hemsida kunde man förra veckan läsa att ”det är oacceptabelt att skattepengar avsedda för skolundervisning slussas över till aktieutdelningar”.

Men när riskkapitalisterna, som gör allt för att försvara sina vinster, började uppvakta er, då blev det viktigare att springa deras ärenden och se till att de får sina vinster, i stället för att se till att pengarna går till mormors omsorg eller elevernas utbildning. Riskkapitalisterna var helt enkelt viktigare än barnen och mormor. Ni sålde dem för riskkapitalisternas skull.

Vad är mormor värd i jämförelse med en god middag och några goda glas att dricka till? Nu utformas er politik direkt av de storföretag som tjänar miljarder på välfärden. De säger själva att deras huvudmål med mötena med er i Sverigedemokraterna är att få fortsätta att plocka pengar från skolan, vården och omsorgen, och ni har glatt satt er i deras knä.

Mormor sålde ni. Barnen sålde ni. Sverigedemokraterna är till salu – det är rea varje dag. Vad blir det nästa dag? Är det lägre ingångslöner? Är det arbetsrätten? Hur många middagar kommer det att kräva?

(Applåder)

Anf. 45 SVEN-OLOF SÄLLSTRÖM (SD) replik:

Herr talman! Om det vore så att Vänsterpartiet och Ulla Andersson verkligen värmade om höjd a-kassa, mer pengar till välfärden och sänkt skatt för pensionärerna hade naturligtvis Ulla Andersson och Vänsterpartiet i förra höstens omröstning röstat på Sverigedemokraternas budgetmotion i första hand, för den gav betydligt bättre utfall på samtliga dessa områden.

Att vi inte valde att ställa oss bakom den här regeringens politik var av det enkla skälet att vi även då ansåg att regeringens budget var en katastrof för Sverige, precis som vi anser nu – det vill säga helheten.

När det gäller de famösa artiklarna i Dagens Industri vill jag återigen säga: Gå tillbaka och titta på vad våra ombud säger! Jag vet inte hur det är i Vänsterpartiet. Men hos oss är det våra ombud som är med och formar vår politik, till exempel på våra landsdagar i höst eller på den valkonferens som vi höll i mars 2014. Titta på vad som sas där just när det gäller vinster i välfärden, privat kontra offentlig regi och så vidare!

Där slog ombuden fast vår politik, den politik som vi sedan gick till val på och som vi sedan har fört efter valet. Det är den, våra valda ombuds åsikter, som ligger till grund för våra ställningstaganden, inte några middagar tillsammans med några intresseorganisationer – så är det inte, det är felaktigt. Det kan var och en kontrollera genom att gå tillbaka. Ni som nu tittar på den här debatten på tv kan gå tillbaka och titta på vad vi sa på vår valkonferens i mars 2014 och vilka beslut som vi fattade där. Läs den texten och bedöm den mot vad Ulla Andersson nyss har anfört här i kammaren!

Politik handlar om förtroende. Gör då bedömningen vem ni har förtroende för!
(Applåder)

Anf. 46 ULLA ANDERSSON (V) replik:

Herr talman! Då tolkar jag det så att Jimmie Åkesson ljuger när han säger: Vi gick till val på att vi vill ha begränsning av vinstuttagen i välfärden. Ska jag tolka det så att ert skolpolitiska program – som uppdaterades alldeles före valet och fortfarande låg på er hemsida i förra veckan – är ljug? Där står det att ni kraftigt vill begränsa överförandet av pengar till aktieutdelningar i skolan.

Ni ljuger alltså själva, både er partiledare och på er hemsida. Ni hade ändrat politik redan innan det – inte alls som det har framstått i medierna. Ni har alltså sålt er själva för att springa riskkapitalisternas ärenden. Det är ju det som ni har gjort. Ni satt där, på fina, goda middagar, och tyckte väl att mormors omsorg eller skolbarnens utbildning inte var något värt, bara ni fick smörja kråset med kapitalet.

Så lite var era väljare värda att ni direkt kunde föra dem bakom ljuset. Ni kunde lura dem. Vad är era ord värda? Är det en billig middag? Den är kanske inte så billig eftersom ni säkert fick förrätt, varmrätt och efterrätt. Men mormor är inte värd mycket mer än så.

(Applåder)

Anf. 47 SVEN-OLOF SÄLLSTRÖM (SD) replik:

Herr talman! Återigen uppmanar jag Ulla Andersson att läsa det som sas i mars. Det kan du också ställa mot det som har sagts senare.

Man kan naturligtvis, som Ulla Andersson, vara helt emot privata alternativ i välfärden. Det är inte vi. Man kan också vara för privata alternativ i välfärden samtidigt som man vill ha begränsningar i

vinstuttaget. Det har vi inte heller backat från. Det gäller alltså att titta på vad vi har sagt. Inte ens nu förespråkar vi att dessa företag ska ta ut hela vinstuttaget, utan vi förespråkar fortfarande begränsningar. Det är precis det som vi sa i mars, och det är precis den politiken som vi fortfarande har. Vi anser alltså att man ska ställa krav och ha bättre kontroll och bättre uppföljning. Det ska gå att ta ut vinst i vinstdrivande företag, annars finns det liksom ingen mening med att ha ett företag. Då finns det inga incitament.

Återigen, Ulla Andersson: Jämför det som sas i mars med det som har sagts av våra partiledare till exempel!
(Applåder)

Anf. 48 ERIK ULLENHAG (FP) replik:

Herr talman! När en treåring dog i Medelhavet var det fler än tidigare som insåg vad den flyktingkatastrof som nu pågår innebär. Många svenskar och många människor i andra europeiska länder ställde upp och visade solidaritet. För en gångs skull var det tyst några dagar från Sverigedemokraterna. De sa ingenting. Sedan dröjde det någon vecka. Då dök Sven-Olof Sällströms partikamrat Björn Söder upp i Dagens Nyheter. Hans kommentar var att det är rätt av Ungern att bygga taggtrådsstängsel och att det är rätt att skjuta med tårgas mot syriska krigsflyktingar.

Detta finns i Dagens Nyheter, Sven-Olof Sällström. Du kan hävda att även den tidningen ljuger. Ni brukar alltid göra det när ni inte gillar citat av det som ni har sagt.

Till att börja med vill jag fråga Sven-Olof Sällström följande: Delar du den bild som Björn Söder för fram?

När man pressar Sverigedemokraterna får man alltid svaret: Alla ska inte skickas tillbaka. Vissa ska få stanna.

Kan Sven-Olof Sällström någon gång berätta vad ni har för idé om integration? Det finns människor i Sverige som står utanför. Det kommer flyktingar hit nu. Antingen är ert svar att alla ska skickas tillbaka till krigets Syrien, eller också kan ni någon gång börja ta ansvar och fundera på hur man ser till att den som flyr till vårt land kommer i jobb och lär sig svenska. Då är inte svaret det som ni gång på gång har gett i denna riksdag, alltså att man inte ska satsa på integrationspolitik och att man ska göra det dyrare att anställa människor från andra länder. Ni ifrågasätter att man ska sänka tröskeln in på svensk arbetsmarknad. Att ta ansvar handlar faktiskt om de människor som för närvarande lever i Sverige.

Jag har två konkreta frågor. Delar du Björn Söders bedömning att det är rätt att bygga taggtrådsstängsel och skjuta med tårgas mot syriska flyktingar? Och kan du säga några ord om ni har någon idé om hur människor som flyr till vårt land ska lära sig svenska och få jobb?

Anf. 49 SVEN-OLOF SÄLLSTRÖM (SD) replik:

Herr talman! Enligt Eurostat är ungefär var femte flykting som kommer till Europa från Syrien – en av fem. Många av de andra kommer

från andra länder. Många av dessa länder flyr man inte från av politiska skäl, på grund av krig och liknande, utan av andra skäl.

Vi har inom ramen för EU-samarbetet Schengenavtalet och Dublinförordningen som reglerar hur vi ska se på människor som kommer till Europa. Vi har alltså en yttre gräns, och vi har inre gränser. Vissa länder lever upp till dessa avtal, till exempel Ungern. Danmark har gjort det tidvis. Många andra länder gör det också.

Jag kan hålla med om att Ungern ibland på ett, enligt mig, osmakligt sätt går över gränsen. Men de lever upp till de åtaganden som vi gemensamt har kommit överens om, medan andra länder som Tyskland, Österrike, Sverige och ibland Danmark gör lite grann som de vill när det passar eller inte passar. Så kan vi inte ha det. Det är därför som vi nu ser att Finlands inrikesminister vill återinföra gränskontroller mot Sverige eftersom vi inte lever upp till de åtaganden som vi har inom ramen för EU-samarbetet.

Återigen när det gäller frågan om integrering finns det ett problem med Erik Ullenhag och Folkpartiet. Man kan inte ta upp den frågan utan att tala om volymer.

Om vi, som jag tidigare redovisade i mitt anförande, under den närmaste fyraårsperioden få ungefär 330 000 ytterligare som ska integreras i det svenska samhället är det en fullständigt omöjlig ekvation. Det går inte att göra. Hela systemet håller på att ramla samman.

Ska man få in människor i arbete och sysselsättning ...

Anf. 50 ERIK ULLENHAG (FP) replik:

Herr talman! Nu hade du chansen, Sven-Olof Sällström, att säga någonting om hur den som kommer hit ska kunna få jobb och lära sig svenska. Men du kom tillbaka till att det kommer för många varje gång, oavsett hur många som kommer.

Sedan finns det en dubbelhet i Sverigedemokraterna som är lite intressant. Nu säger Sven-Olof Sällström att det är bara 20 procent som flyr från Syrien och låtsas att ni vill att de ska få stanna. Det är underförstått att du låtsas att de som flyr från Syrien ska få stanna. Då sprack budgeten direkt. När jag tittade på den senast framgick det att ni säger att flyktinginvandringen ska minska med 90 procent. Om 20 procent ska få stanna är ni väl borta?

Jag kan berätta om några av de andra som kommer hit. Det handlar om dem som är homosexuella och kommer från Angola eller Uganda, alltså människor som kommer från länder i Afrika där man kan få dödsstraff för att man älskar någon av samma kön. Dessa människor ska tydligen ut. Är det detta du försöker säga? Man kan ha flyktingskäl även om man inte kommer från Syrien, Sven-Olof Sällström.

Det är bra att du verkar ta avstånd från Björn Söder. Men frågan kvarstår: Har du någon idé om hur folk ska lära sig svenska och komma i jobb?

Anf. 51 SVEN-OLOF SÄLLSTRÖM (SD) replik:

Herr talman! Jag tackar Erik Ullenhag för den obesvarade frågan.

I budgeten i fjol – vi har ingen anledning att tro att det kommer att se annorlunda ut i år – lade vi, med de volymer som man avsåg att ta emot i Sverige, mer pengar per individ på till exempel svenskundervisning via sfi än Folkpartiet eller regeringen gjorde. Det är en del av svaret på frågan.

Den flyktingsituation som vi har just nu beror mycket på att världssamfundet inte har gått fram och stöttat FN:s flyktingkommissariat UNHCR som desperat skriker efter 4 miljarder euro, strax under 40 miljarder svenska kronor, just nu. Det är just därför som många nu har lämnat flyktinglägren för att ta sig till Europa eller annorstädes, det vill säga därför att de inte får sjukvård, mat, skolgång och trygghet. EU-systemet har nämligen inga pengar kvar.

(Applåder)

Anf. 52 JANINE ALM ERICSON (MP):

Herr talman! Det som vi har sett i världen denna sensommar inger rädsla, men allra mest inger det hopp. Vi har hört så många enastående berättelser från hela Europa. Någon har delat ut vattenflaskor, en annan har bjudit på sovplats och en tredje har tagit av sig sin varma jacka för att ge den till en flykting som behövde den bättre. Det är medmänskliga handlingar som inger hopp.

Medmänsklighet, humanitet och respekt för de mänskliga rättigheterna ska vara grunden när vi bemöter dem som flyr för sina liv. Det är nämligen en rättighet som alla har, att söka asyl och få skydd när man behöver det. Det är det starkaste skälet och egentligen det enda skälet till att vi ska ha en generös flyktingpolitik och ett öppet Europa. Det har Miljöpartiet hela tiden försvarat.

I dag tänkte jag också ta upp ett annat skäl att säga: Refugees welcome! Välkomna, flyktingar! Det är att Sverige blir bättre av det. Vårt land blir starkare av öppenhet. Det blir fler som jobbar. Utan de utrikes födda skulle arbetsgivarna få brist på personal. En fjärdedel av alla vårdbiträden och personliga assistenter är födda utomlands. Företagen blir starkare. Anställda från andra länder ger kunskap om utländska marknader, kontakter och nätverk. Det gynnar utrikeshandeln, och företagen växer snabbare.

Befolkningen blir yngre. Många av dem som är födda i Sverige kommer att gå i pension inom 20 år. Ändå kommer sysselsättningen att öka, tack vare de utrikes födda.

Herr talman! Även om Sverige kan räkna hem det vi satsar på att ge skydd åt människor på flykt ska vi inte förneka att det innebär utmaningar. De flesta som kommer hit vill inget hellre än att bidra till samhället. Men det är inte lätt, om man har varken bostad eller jobb eller om skolan inte fungerar – om man helt enkelt inte får chansen.

Många känner oro inför allt det nya. Det ska vi visa respekt för. Men vi har klarat det förr, när kriget på Balkan härjade, när diktaturerna i

Latinamerika drev människor på flykt och när det var krig i vår egen världsdal. Vi gjorde det då, och vi kan göra det igen.

Jobb och utbildning är det viktigaste för att man ska kunna etablera sig i ett nytt land. Därför investerar nu regeringen för en snabbare etablering på arbetsmarknaden. Vi stärker valideringen av utländsk utbildning, till exempel för yrken inom hälso- och sjukvården, där vi vet att vi har stor brist.

Regeringen skapar ett snabbspår in på arbetsmarknaden för dem som har erfarenhet som efterfrågas i Sverige. Organisationerna ska få ökat stöd i sitt viktiga arbete som flyktingguider och mot diskriminering.

I över hälften av landets kommuner råder bostadsbrist. För dem som nyligen kommit till Sverige och för de unga är situationen särskilt svår. Därför gör regeringen också stora satsningar på fler hyresrätter. Det passar många som ännu inte fått in en fot på arbetsmarknaden: unga, studerande och nyanlända.

Herr talman! Europa tar nu emot många flyktingar från krig och terror. Men i Japan evakuerades nyligen över 100 000 personer på grund av översvämningar. I södra och centrala Kina flydde 65 000 personer i våras. Och i december flydde över 100 000 personer i norra Malaysia. Humanitära katastrofer i klimatförändringens spår ger en föraning om vad vi kan vänta oss i framtiden.

Den globala uppvärmningen måste hejdas. I det arbetet tar Sverige återigen en ledande roll. I december hålls FN:s klimatmöte i Paris. Regeringens mål är att det ska leda till ett rättvist och bindande klimatavtal som håller den globala uppvärmningen under två grader. I höstbudgeten finns också en stor satsning på internationellt klimatarbete och bistånd.

Här i Sverige märker vi också av effekterna av klimatförändringen. Skyfall och värmeböljor blir vanligare. Därför satsar regeringen också på kommunernas arbete med att till exempel bygga vallar och avrinningssystem för höjda vattennivåer.

Sverige måste ta klimatansvar på hemmaplan. Vi ska styra bort från fossil energi genom höjd energiskatt och satsa på det förnybara som solenergi och elfordon. Sverige ska bli ett av världens första fossilfria välfärdsländer.

Regeringen investerar nu för Sverige. Investeringar är vad som behövs efter många år av skattesänkningar. Precis som Miljöpartiet lovade inför valet ligger tonvikten i budgeten på jobben, skolan och klimatet. Det kostar pengar men ger också pengar tillbaka när jobben växer. Det skapar ett varmare samhälle där vi självklart kan säga: Välkomna, flyktingar!
(Applåder)

I detta anförande instämde Annika Hirvonen, Stefan Nilsson och Marco Venegas (alla MP).

Anf. 53 EMIL KÄLLSTRÖM (C) replik:

Herr talman! För två år sedan fick staten 73 miljoner i utdelning från SJ. Det spelar ingen roll vilket år man tar ut utdelning från SJ. Det

sammanfaller alltid med någon form av försening eller motsvarande. Det gjorde det även den gången. Om jag inte missminner mig var det Gustav Fridolin som sa att utdelningen på 73 miljoner var ett slag i magen på alla som har stått och huttrat på perronger – ish. Jag vet inte om det var ordagrant, men det var vad han sa.

Nu tar regeringen ut 1,7 miljarder i utdelning från SJ – ish. Och vi hör ingenting från Miljöpartiet. Jag tänker inte tala särskilt mycket om sakfrågan utan mer reflektera över att det i opposition är lätt att vara för allt som är bra och mot allt som är dåligt. Det gäller även det parti som Janine Alm Ericson representerar. Nu hör vi som sagt ingenting. Det var bara tal i opposition. Det var bara snack. När man väl kommer in och sitter med ansvar tystnar man, och förtroendesiffrorna följer efter.

Det som jag är mest upprörd över är inte att man sa en sak i opposition och gör en annan i regeringsställning. Det allvarligaste är att Miljöpartiet har svikit den princip som vi var överens om, grön skatteväxling. Det eftersträvansvärda i det är att höja skatten på miljöförstörande verksamheter för att använda det utrymme till att sänka skatten på jobb och företagande.

Miljöpartiets små skattehöjningar på miljöförstöring överskuggas flera gånger om av höjda skatter på jobb och företagande. Det blev röd skattehöjning och ingen grön skatteväxling.

Varför går Miljöpartiet med på en sådan politik?

Anf. 54 JANINE ALM ERICSON (MP) replik:

Herr talman! Jag vill tacka Emil Källström.

Den här regeringen lägger under de kommande åren totalt 6 ½ miljarder på tåginvesteringar för en bättre tågtrafik. Utdelningen som kommer nu kommer från resenärerna och det som de har betalat för sina resor. Vi kommer att göra stora saker för att göra trafiken bättre, så att det kommer tillbaka till dem som har betalat.

Detta är också ett tydligt exempel på att SJ behöver ett annat uppdrag. SJ behöver i stället ett samhällsuppdrag, så att vi kan se på vilket sätt vi får en bättre trafik över hela landet som motsvarar befolkningens behov och kan hjälpa till i den klimatomställning som är oerhört viktig.

Emil Källström talar om grön skatteväxling. Det är helt sant att vi tycker om grön skatteväxling. Centerpartiet tycker också om grön skatteväxling. Vi har nu ökat energiskatterna betydligt för att klara klimatutmaningen. Samtidigt lägger vi i den omställningen ordentligt med pengar på det förnybara för att vi ska kunna komma vidare.

Centerpartiet gjorde nästan ingenting för att höja miljöskatterna under sin tid vid makten i alliansregeringen. Miljöskatternas andel av budgeten sjönk under hela Centerpartiets tid i regeringen. Jag skulle vilja säga att den ökning av energiskatterna som Miljöpartiet nu gör är en fortsättning på den gröna skatteväxling som Centerpartiet gjorde under sin tid i regeringen.

Anf. 55 EMIL KÄLLSTRÖM (C) replik:

Herr talman! Om jag var Janine Alm Ericson hade jag inte heller kommenterat att de 73 miljoner som var ett slag i magen innan man kom till makten nu är 1,7 miljarder och helt i sin ordning. Det var oppositionsvarmluft, och nu måste man för första gången i sitt partis historia ta ansvar för politiken. Det kan vara smärtsamt ibland.

Om jag förstod Janine Alm Ericson rätt är huvudkritiken alltså att Centerpartiet inte lyckades bra nog med grön skatteväxling. Sedan sätter man sitt namn på en budget där 80 procent av skattehöjningarna läggs på jobb och företagande. Under 10 procent läggs på miljöskatter. Man förvärrar det problem som man tycker sig se.

Dessutom har Miljöpartiet hittat på nya skatter på förnybar energiproduktion. Småskalig sol- och vindproduktion ska nu för första gången belastas med nya skatter. Hur kan Miljöpartiet gå med på detta?

Anf. 56 JANINE ALM ERICSON (MP) replik:

Herr talman! De nya skatterna på det förnybara är verkligen ingenting som regeringen har hittat på. Det är EU:s budgetregler som vi har ärvt från allianstiden, som man då valde att inte ta upp. Vi höjer taket för hur stora anläggningarna får vara innan man behöver skatta. Vi gör reglerna tydliga så att en producent av till exempel solceller inte riskerar att få skattebakslag i framtiden.

Regeringen är alltså mycket tydlig när det gäller att satsa på förnybart. Pengarna som vi nu lägger på till exempel solceller är en oerhört kraftig satsning av stödet, metanreduceringsstödet. Det finns även flera andra åtgärder.

Anf. 57 ERIK ULLENHAG (FP) replik:

Herr talman! Det har uppmärksammats att Socialdemokraterna har strukit vallöften på löpande band. Det talas mindre om Miljöpartiets vallöftessvek, men de börjar bli ganska många. Emil Källström tog upp vinstutdelning från SJ. Vi kan påminna om vad Åsa Romson sa om avräkning från biståndet. Det skulle absolut inte ske när man hamnade i regering – det lovade man Diakonia. Man ville stänga Bromma flygplats och stoppa Förbifart Stockholm. Just där är jag rätt glad över att ni inte har fått igenom era vallöften.

Värre är att ni inte får igenom det som ni lovade för skolan. Gustav Fridolin sa att man absolut inte skulle införa kommunalt veto när det gäller friskolor eftersom det skulle stoppa byskolor. Före valrörelsen sa Gustav Fridolin mycket stolt att lärarlönelyft ska gälla alla, inte bara några. Sedan läser man i statsbudgeten att inte alla fick lärarlönelyft, om de pengar som man nu satsar blir verklighet med tanke på avtalsrörelsen.

Allra mest intressant var den debattartikel som Gustav Fridolin publicerade före valdagen när han ville bli utbildningsminister. Han skrev: Vi ska på hundra dagar presentera omfattande reformer för att vända resultatet i svensk skola. Dessa dagar har nu gått med råge. Var är de stora

besluten och reformerna? Jo, Gustav Fridolin har tillsatt en skolkommission som ska komma med skarpa förslag 2017.

Min enkla fråga till Janine Alm Ericson är: Ångrar ni att ni inte förhandlade och förberedde er innan ni satte er i regeringsställning?

Anf. 58 JANINE ALM ERICSON (MP) replik:

Herr talman! De satsningar som vi gör på skolan är omfattande. Vi föreslår mer tid till eleverna på lågstadiet. Vi öppnar nya utbildningsplatser för förskollärare, grundskollärare och specialpedagoger – detta för att kunna fylla klassrummen med behöriga och motiverade lärare. Det finns också en rejäl satsning i budgeten på fritidshemmen, som under flera år har haft det tufft.

Enligt Skolverket slogs hela 105 000 elever ut från den svenska skolan under alliansåren. Det är inget roligt resultat för det parti som innehade skolministerposten.

Lärarkåren fick det svårare under Alliansens tid. I stället för att lärarnas administrativa bördor minskades så ökades de. Var fjärde lärare slutade av andra skäl än pension.

Lärarnas löner fortsatte att halka efter, och varje krav på generella satsningar för att öka lärarlönerna avvisades. Nu blir det en förändring, kanske inte så stor som man hade hoppats, men vi har en del kvar på den här mandatperioden, så vi återkommer med flera satsningar.

Alliansens politik ledde till ökade klyftor och större utslagning. Det tar regeringens politik inte efter. Vi vill i stället satsa så att varje elev får en ärlig chans att lära och utvecklas. Vi har under flera års tid pekat på vikten av jämlikhet i den svenska skolan, och nu satsar vi på en politik för en likvärdig och jämlik skola. Jag ser inte hur det skulle kunna vara negativt eller dåligt för den svenska skolutvecklingen.

I detta anförande instämde Annika Hirvonen och Stefan Nilsson (båda MP).

Anf. 59 ERIK ULLENHAG (FP) replik:

Herr talman! Ja, det genomfördes en del i svensk skola. Det var en omfattande reformering av svensk skola som alliansregeringen genomförde. Ni fullföljer nu en del, och det är bra. Jag välkomnar den totala omsvängningen från Miljöpartiet när det gäller synen på betyg. Det är jättebra.

Det är också bra med färdigskrivna repliker, Janine Alm Ericson. Men frågan rörde ju inte det, utan den var: Ångrar ni att ni inte förberedde er innan ni satte er i regeringsställning?

Jag räknade upp sex eller sju löften som ni bröt, och det var Åsa Romson och Gustav Fridolin som ställde ut dessa löften. Gustav Fridolin sa att inom hundra dagar skulle alla reformer i svensk skola vara på plats. Jag ställde en fråga om det, och den besvarades med att det nu görs lite grann. Det var rätt länge sedan 100 dagar efter valdagen, Janine Alm Ericson. Då säger hon att man förlorade budgetomröstningen. Men det

finns en del annat som man kan göra. Dessutom har det gått 83 dagar sedan den nya budgeten började gälla. Så 100-dagarslöftet håller inte.

Jag ställer frågan en gång till, Janine Alm Ericson: Ångrar ni att ni inte satte er med Socialdemokraterna och förberedde er innan ni hamnade i regering? Då hade ni sluppit att svika löften på löpande band.

Anf. 60 JANINE ALM ERICSON (MP) replik:

Herr talman! Miljöpartiet står helt och hållet bakom sina vallöften. Sedan visar den politiska verkligheten – som Erik Ullenhag väl vet – att det inte alltid går att leva upp till att genomföra allting som man vill genomföra.

Vi har nu förhandlat fram en väldigt bra budget för skolan. Hur den skulle ha kunnat förbättras genom en annan förhandling före valet har jag svårt att se.

I detta anförande instämde Stefan Nilsson (MP).

Anf. 61 JAKOB FORSSMED (KD) replik:

Herr talman! Vi ser människor på flykt i och kring oroshärdar och hos oss. Många människor är enormt engagerade, och det ska vi vara väldigt glada och stolta över.

Vi ser till exempel Röda Korset göra fantastiska insatser hemma och på plats för flyende, fattiga och förföljda. För utsatta människor i vårt land gör frivilligorganisationerna fantastiska insatser.

Sedan 2012 finns det en skattereduktion för gåvor till ideella organisationer som gör hjälpinsatser, och det har medfört en kraftig ökning av givandet. Vad gör då regeringen och Miljöpartiet? Före valet sa man från Miljöpartiet att man borde ha denna skattereduktion för fler ändamål. Fler organisationer borde kunna komma i fråga för skattereduktion. Men i budgeten stryks det helt.

Frivilligorganisationerna har under lång tid vädjat till regeringen: Höj inte skatten på gåvor till nödlidande! Har inte Janine Alm Ericson hört detta? Röda Korset, Rädda Barnen och Stadsmissionen ser vad alla som har ögonen öppna ser, nämligen att fler ger mer som ett resultat av skattereduktionen. De är mycket tydliga på den punkten.

Janine Alm Ericson har här i kammaren kallat alla som ger till dessa organisationer för skatteplanerare, medan frivilligorganisationernas beräkningar visar att de kommer att tappa 250 miljoner på grund av Miljöpartiets förslag. För 250 miljoner skulle Stadsmissionen klara boenden för alla hemlösa. 1 miljon fattiga skulle kunna få möjligheten att lära sig läsa och skriva. Röda Korset skulle kunna ge mat till 3 miljoner människor i ett flyktingläger i Syrien i en månad. Samtidigt uppmanar regeringen att ge till hjälporganisationer. Och samtidigt som regeringen bjuder in Frivillig-sverige till möten höjer man skatten på gåvor till människor i nöd.

Att ni inte skäms!

Anf. 62 JANINE ALM ERICSON (MP) replik:

Herr talman! Till att börja med vill jag rätta Jakob Forssmed. Det finns nämligen ingen skatt på gåvor, och det föreslås inte heller att en sådan ska införas. Det som just nu finns från alliansregeringens tid är ett avdrag för gåvor.

Om jag skulle ha nämnt ordet skatteplanerare är det i så fall i negativ bemärkelse. Jag tror inte att människor ger för att planera sin skatt. Det ser vi ju tydliga exempel på nu, att människor ger därför att de ser att det finns ett behov. De vill hjälpa till och stötta där det behövs. Jag tog upp i mitt anförande att det är otroligt glädjande att se att folk ger både av sin tid och av sina pengar. Väldigt mycket av det som kommer in i flyktingkrisens spår går ju till organisationer som inte omfattas av avdragsrätten. Det är privata engagemang som har startat och som har utvecklats till ganska stora saker. Vad är det som säger att den ena föreningen ska ha rätt till gåvor med skatteavdrag och inte den andra? Det blir en väldigt konstig bedömning som måste göras.

Sedan är jag den första att tycka att det är ett helt fantastiskt arbete som dessa organisationer gör. Det ska absolut inte underskattas.

Regeringen gör också en hel del. Det nämndes hur mycket mat pengarna skulle räcka till i ett flyktingläger. Regeringen höjer nu katastrofbiståndet till världens allra fattigaste länder. Vi gör också stora satsningar på ideella, internationella och humanitära organisationer där det också finns ett tydligt uppdrag för integrationssatsningar.

Att säga att vi skulle skämmas för vår politik för hjälp till utsatta människor, där är Jakob Forssmed helt fel ute.
(Applåder)

I detta anförande instämde Stefan Nilsson (MP).

Anf. 63 JAKOB FORSSMED (KD) replik:

Herr talman! Ni vill ta bort skattereduktionen för gåvor. Det blir i praktiken en skattechöjning på gåvor till hjälporganisationer. Du säger att det är konstigt att en viss organisation får medan en annan inte får något. Men ni föreslår ju glatt själva fri entré på några statliga museer. Regionala och privata museer får ingen fri entré och får därmed en konkurrensnackdel. Inte ens alla statliga museer får det. Statens maritima museer består av tre museer. Två av dem får gratis entré och den tredje får inte. Polismuseet får inte fri entré medan Armémuseum får det.

Det riktigt märkliga är förstås prioriteringen som görs. Det är ett mycket tydligt budgetbesked. Regeringen höjer skatten på gåvor till nödlidande för att betala för lattepappornas besök på Armémuseum. Det är ett av Miljöpartiets tydliga avtryck i denna budget. Jag tycker att det är rätt ynkligt.

Anf. 64 JANINE ALM ERICSON (MP) replik:

Herr talman! Det finns olika saker man kan säga om den här budgeten. Jag tycker att det är bra att vi nu inför gratis inträde på statliga museer. Vi

behöver öka det. Vi har inte kontroll över – och kan inte bestämma över – de privata museerna, även om många av dem, säkert de allra flesta, gör oerhört bra utställningar och andra intressanta saker.

Om vi ska tala om ynkedom skulle jag vilja ta upp en annan sak. Jakob Forssmed står här och säger att det borttagna avdraget för gåvor är en katastrof. Därför skulle jag gärna vilja fråga hur Kristdemokraterna, som har en kristen värdegrund med stark solidaritet med andra människor, får ihop den politiken med att vilja införa tillfälliga uppehållstillstånd, vilket gör det svårare för de familjer som de säger sig värna att etablera sig i det svenska samhället.

Anf. 65 EMIL KÄLLSTRÖM (C):

Herr talman! När vi samlas för denna debatt är det i en svensk och europeisk orostid. Vi ser ett nyckfullt, aggressivt och utåtagerande Ryssland, krig i Europeiska unionens absoluta närhet och en flyktingkatastrof som kräver ett gemensamt europeiskt ansvar och en gemensam europeisk kraftansträngning.

Samtidigt ser vi oroande tendenser på att förtroendet för oss i denna kammare och tron på en positiv framtid i Sverige håller på att svikta. Parallellt med detta vill jag hävda att Sverige har större reformbehov än på decennier. Centrala samhällsområden måste reformeras i grunden.

Arbetsmarknaden är inte anpassad för ett modernt arbetsliv och skapar både inlåsnings- och utestängningseffekter. Det är inte bra vare sig för dem på insidan eller för dem som förgäves knackar på dörren för att få komma in.

Bostadsmarknaden är på många håll i landet en chimär, för där finns varken bostäder eller marknad.

Vi ser att vi måste ta krafttag för att låta våra små och växande företag – Sveriges jobbskapare – maximera sin potential. Vi måste öppna upp för nya sätt att investera i infrastruktur och fortsätta att sänka de skatter och förenkla eller ta bort de regler som hindrar anställningar och expansion.

Ska Sverige behålla sin position som ett av världens mest framgångsrika, välmående och lyckliga länder är det nu och de kommande åren som nytänkandet, de modiga reformerna och de ibland jobbiga besluten måste tas. Denna nya svenska reformagenda kommer inte att bli lätt, men vissa saker måste man göra just för att de är svåra. Vi får inte backa från den utmaningen.

Herr talman! Ämnet för dagens debatt är den budgetproposition som finansministern i dag lagt på riksdagens bord. Tyvärr kan jag konstatera att de textpackade sidorna och de många tabellerna inte besvarar Sveriges utmaningar.

I stället för att peka ut vägen mot framtiden väljer regeringen att vara en del av problemet. Magdalena Anderssons andra statsbudget – den första som ser ut att bli verklighet – gör det dyrare, svårare och mindre fritt att leva, verka, driva företag, anställa eller för den delen bedriva välgörenhet i Sverige.

De unga på arbetsmarknaden får betala med kraftigt höjda arbetsgivaravgifter. Våra bönder får betala med en världsunik skatt på gödsel och en skatt på avstånd i sig, även om vi inte vet exakt när dessa skatter är färdigberedda och genomförs. Snickare i hela landet får betala med ett försämrat ROT-avdrag, och pengarna går till det allra värsta, eller åtminstone bland det värsta, från 1900-talets socialistiska politik, byggsubventioner i storstäderna.

Den fantastiska utveckling vi sett med nya, inte sällan kvinnliga, företagare inom hushållsnära tjänster och inom vård och omsorg har helt stannat av på grund av försämringar och allmän ovisshet om vad som kommer att gälla.

Listan kan göras mycket längre. Magdalena Anderssons politik, de socialistiska partiernas politik, innebär en enorm överföring av resurser från den jobbskapande sektorn till den offentliga sektorn. Det är mycket olyckligt. Den 6 oktober är deadline för presentation av motförslag till regeringens budget. Jag kan redan nu konstatera att på centrala punkter kommer Centerpartiets budgetmotion att vara regeringsbudgetens raka motsats.

Herr talman! Det finns några centrala utgångspunkter för Centerpartiets ekonomiska politik.

För det första: Centerpartiet kommer inte att höja skatten på jobb och företagande. I stället vill vi, när ekonomin så tillåter, fortsätta att sänka kostnaden för att anställa, inte minst när ett litet företag ska anställa sin första person. Vi vill göra det enklare och billigare att investera i små och växande företag, och vi vill att Sveriges start-ups ska ha samma möjligheter att använda sig av personaloptioner för att rekrytera nyckelkompetens som deras konkurrenter i Silicon Valley. Det gör att fler företag expanderar och anställer. En positiv bieffekt är att basen för skatteintäkterna breddas och intäkterna i sig ökar.

För det andra: Centerpartiet sviker inte tanken om grön skatteväxling. Höjer man skatten på miljöförstörande verksamheter och använder utrymmet till att sänka skatten på jobb och företagande är det bra både för miljön och för jobbskapandet. I somras presenterade vi ett paket på 4 miljarder där vi höjde skatten för miljöförstöring och sänkte skatten på jobb och företagande. Det är en bra början, men det kommer mer på det här området.

För det tredje: Centerpartiet räds inte de strukturreformer som Sverige så väl behöver. De mest uppenbara områdena är en mer modern och flexibel arbetsmarknad och en mindre reglerad och mer välfungerande bostadsmarknad. Det handlar om reformer som ofta är billiga i statsbudgeten men som kostar desto mer i politiskt mod räknat. Vi får inte vara rädda för den prislappen om vi vet att vi långsiktigt gör rätt.

Herr talman! Grunden i en framgångsrik ekonomisk politik är att kratta manegen så att jobben växer fram. Minst lika viktigt är dock att hålla hårt i pengarna och inte låta kostnaderna skena iväg. Det finns en uppenbar risk att den regering som Magdalena Andersson företräder blir ännu en i raden av socialdemokratiska regeringar som inte förmår hålla kostnaderna för

sjukskrivningarna nere. Här har flera av Alliansens partier kommit med goda förslag till hur vi kan möta och vända denna utmaning.

Det är uppenbart att också kostnaderna för migration och integrationen måste effektiviseras. Mottagning och integration kan bli, måste bli, både bättre och billigare.

I Centerpartiets kommande budgetar kommer vi att rikta sökarljuset på Sveriges stora och dyra offentliga sektor. Våra hundratals myndigheter får inte vara skyddade verkstäder. Vissa saker som vi gör i dag kan göras billigare. Vissa saker som vi gör i dag kan vi sluta att göra helt. Här finns det möjlighet till en decentralisering av myndighetsväsendet. Självklart ska de uppgifter som skattebetalarnas pengar finansierar utföras där de kostar minst per timme eller per kvadratmeter. På köpet kan vi få starkare arbetsmarknadsregioner runt om i landet.

Herr talman! I dag har uppskattningsvis 1 000 mjölkbönder demonstrerat utanför riksdagen. 1 000 företagare har fått ta ledigt och åka till Stockholm i stället för att utveckla sina företag. Grundproblemet är att Sveriges och Europas bönder är intvingade i en subventions- och regleringsekonomi där det tyvärr är viktigare vad Europas politiker säger och vilka beslut Europas politiker fattar än vad Europas konsumenter tycker. Den tydliga koppling mellan producent och konsument som kännetecknar varje väl fungerande marknad är här helt satt ur spel.

Tyvärr har vi tunga politiska företrädare, däribland för regeringspartierna, som verkar se detta som ett gott exempel att ta efter. På område efter område höjer man skatter och ökar regleringsbördan samtidigt som man utlovar subventioner. I samma stund som man lägger en död hand över Gotlands kalkindustri skickar man 100 miljoner i bidrag för att skapa jobb på ön. Samtidigt som man inför helt nya skatter på förnybar elproduktion höjer man subventionerna till samma sak. Byggbolagen som får betala miljarder i ökade arbetsgivaravgifter ska samtidigt få subventioner för att bygga.

Tillsammans innebär det att makten för politiker och tjänstemän ökar på alla andras bekostnad. Tillsammans skapar det en mer trögrörlig ekonomi som i slutändan innebär färre jobb och sämre utveckling. I stället menar jag att vi ska låta resurserna stanna hos folk och företag så att vi bygger samhället underifrån.

Regeringen duttar med småbidrag och dusörer; man fullkomligen gödslar med strategier, samverkansgrupper och policydokument. I stället ska vi ge folk, företag och föreningar grundläggande rätta förutsättningar och långsiktighet i tagen så att de vågar satsa på det nya.

Herr talman! Nu är det tid att bygga Sverige starkt. Nu är det hög tid att fatta de tuffa men nödvändiga besluten för en mer modern arbetsmarknad och bostadsmarknad. Det är tid att ta ett steg i den gröna omställningen genom rejäla satsningar på grön skatteväxling, där miljöförstöring blir dyrare och jobb och företagande blir billigare. Det är dags att kratta manegen, så att Sveriges jobbskapare i de små och växande företagen kan fixa de arbetstillfällen som behövs för att unga ska få jobb

och för att gårdagens flyktingar ska bli morgondagens delaktiga samhällsmedborgare.

I detta sammanhang är regeringens budget ett hinder ett överkomma. Men senast 2018 kommer dessa Centerpartiets och Alliansens idéer att omsättas i verklighet.

(Applåder)

Anf. 66 JANINE ALM ERICSON (MP) replik:

Herr talman! Jag börjar med att ta tillfället i akt att tala om att det var höjningen av taket för elcertifikaten som jag missade förut.

Sverige har nu en regering som inte bara pratar om klimatet som en ödesfråga utan också visar handlingskraft och genomför reformer, en regering som investerar både lokalt och globalt för att minska utsläppen, samtidigt som energiskatten höjts för att skapa omställningstryck och minska utsläppen. Den dåvarande alliansregeringen prioriterade annorlunda. I dess sista budgetproposition viktes 350 miljoner kronor till miljö- och klimatåtgärder. I den budget som regeringen nu lägger fram går 4 ½ miljard kronor till insatser för att minska vår energikonsumtion och klimatutsläppen i Sverige och världen. Till detta kan vi lägga en höjning av energiskatten som också kommer att bidra till att minska klimatutsläppen.

Jag inser samtidigt att det inte går att lasta enbart Centerpartiet för alliansregeringens brist på klimatåtgärder. Men det som gör mig förvånad är att Centerpartiet nu, när de är fria att driva vilken politik de vill, aktivt argumenterar mot regeringens insatser för klimatet och miljön. Centerpartiet säger nej till ökad skatt på kärnkraft, nej till att skydda Ojnareskogen, nej till ökat anslag för skydd av värdefull natur, nej till investeringsstödet Klimatklivet, nej till höjd energiskatt och nej till skatt på konstgödsel.

Det är inte bara jag som förvånas över hur Centerpartiet agerat i skarpt läge. En av landets stora liberala ledarsidor skrev i början av månaden om att Centerpartiet som grön röst säger en sak men gör precis tvärtom.

Min fråga till Emil Källström är därför: Är ni nu beredda att agera som ett riktigt grönt parti, höja miljöskatterna och investera i miljö- och klimatinsatser, eller kommer Centerpartiet att fortsätta med sin linje med mycket snack och lite verkstad?

Anf. 67 EMIL KÄLLSTRÖM (C) replik:

Herr talman! Jag tror inte att någon misstror Miljöpartiets förmåga att höja skatter och gödsla ut bidrag på allt och ingenting, Janine Alm Ericson. Det är inte det som är det svåra när det gäller miljöpolitik. Vi måste se vilket ansvar vi har som gott exempel. Ingen någonstans i världen misstror er och andras förmåga att göra dyra satsningar på bland annat miljöområdet.

Det som är vårt ansvar är att visa att det går att göra både och, att det går att ha en positiv ekonomisk utveckling, där jobben växer till och fler kommer i arbete, samtidigt som man minskar utsläppen. Det var precis det

som hände under Centerpartiets och Alliansens tid vid makten. Ekonomin gick uppåt och 340 000 arbetstillfällen kom till, samtidigt som utsläppen minskade. Det var det som gjorde oss till en förebild för många andra regeringar. Utvärdering efter utvärdering har konstaterat att det inte finns något annat land i världen som haft en ambitiösare klimat- och miljöpolitik än Sverige de senaste åtta åren. Kom tillbaka när Miljöpartiet har visat att ni har samma förmåga att se till att jobben växer till och att ekonomin är stark samtidigt som ni satsar på miljöreformer!

Vi kommer att fortsätta att göra precis det vi gjorde i regeringsställning: se till att lägga fram politiska förslag som innebär att jobben och företagandet växer till samtidigt som vi straffar ut de miljöförstörande verksamheterna. Grön skatteväxling kallas det. I Almedalen presenterade vi ett paket på 4 miljarder. Det kommer mer. Men Miljöpartiets miljöambitioner skymms av den stora stapeln med skattehöjningar på jobb och företagande. Ni är ett skattehöjarparti. Det gäller allt. Men framför allt är det jobben och företagandet som får betala notan.

(Applåder)

Anf. 68 JANINE ALM ERICSON (MP) replik:

Herr talman! Precis det som Emil Källström efterfrågar gör nu den här regeringen med sin budget. Vi skapar jobb och vi satsar på klimatet. Det kommer att visa sig att det är en mycket god politik för Sveriges utveckling.

Centerpartiets facit som man pekade på, att man kunde öka tillväxten och minska utsläppen, är i hög grad en effekt av att utsläppen flyttade utomlands. Vi hoppas på att de många satsningar som regeringen nu gör ska leda att vi kan fortsätta utvecklingen och minska utsläppen både lokalt och globalt.

Jag vill trots allt tro att Centerpartiet har höga ambitioner, även om jag nog inte tycker att det låter så. Det bekymmersamma är att Centerpartiet när det kommer till kritan hittills bara har ägnat sig åt att kritisera regeringens förslag. Jag vill fråga Emil Källström vilka av regeringens förslag inom miljö och klimat han ändå kan tänka sig att ställa upp på. Finns det ens några?

Anf. 69 EMIL KÄLLSTRÖM (C) replik:

Herr talman! Jag tror att vi har en viss samsyn på vissa områden. Jag tror att vi skulle kunna nå enighet kring till exempel Centerpartiets förslag från i somras om en kemikalieskatt, om att vi ska ta bort de undantag för koldioxidskatt som vissa näringsgrenar har och så vidare. Jag tror verkligen att vi skulle kunna komma överens om det. Det finns ingen anledning till onödig polemik.

Men det viktiga nu, i ett kärvt ekonomiskt läge som gäller hela världen, är att vi fortsätter att visa att miljöarbete inte är någonting som bara kostar pengar. Det är någonting man kan göra samtidigt som man lägger grunden för nya jobb och ekonomisk utveckling. Det är bara om vi fortsätter att

visa att det går att göra både och, det vill säga stärka ekonomin och minska utsläppen samtidigt, vilket Alliansen gjorde, som vi gör en insats för de globala utsläppen. Om man visar att miljö är någonting som bara kostar pengar och att jobben försvinner, vilket är fallet med er budget, då kommer regering efter regering att säga: Miljöpartiets politik har vi inte råd med!
(Applåder)

Anf. 70 ULLA ANDERSSON (V):

Herr talman! Visst är det rätt fantastiskt ändå att Centerpartiet efter åtta år i regeringsställning inleder sitt anförande med att säga att Sverige inte har varit i så stort behov av reformer på flera decennier! Jo tack, vi är många som kan konstatera det! Inte minst behöver vi bygga ut välfärden, satsa på ett mer jämlikt samhälle och inleda en riktig miljö- och klimatomställning. Men det var nog inte riktigt det Centerpartiet hade i åtanke.

Herr talman! Efter en kall sommar kom så värmen. Människors solidaritet och medmänsklighet kom att stå i centrum i stället för den rasism och det missmod som så länge präglade debatten. Just missmod och hopplöshet är ju också Sverigedemokraternas grogrund. När människor får eller ges möjligheter, när människor lyckas, när vi hjälps åt – då är det helt enkelt ett misslyckande för Sverigedemokraterna.

Jag är glad över att så många människor nu visar solidaritet. Jag är också nöjd med det inflytande Vänsterpartiet har haft över regeringens budget. Vi har fått igenom viktiga välfärdsreformer. Vi fogar nya byggstenar till välfärdsbygget. Så skapas hopp och möjligheter. För Vänsterpartiet är det centralt att välfärden byggs ut, så att nya områden och fler människor omfattas och arbetslösheten pressas ned. För oss är det självklart att kvinnors livsvillkor står i centrum.

När välfärden stärks och när vi inte bara nöjer oss med att reparera de revor högern skapat tas nya steg framåt. Vi vill helt enkelt se ett samhälle där garnet vävs tätare och starkare, där förtvivlan och missmod ersätts med hopp och där tron på att det går att bygga ett bättre samhälle stärks.

Nu tar vi steg på den vägen, steg som har stor betydelse för de berörda. I vårt Sverige ska ingen kvinna riskera att missa att upptäcka en bröstcancerknöl i tid bara för att hon inte hade råd med avgiften till mammografin när det var dags för ett besök. Nu införs avgiftsfri mammografi i hela Sverige. I vårt Sverige ska unga kvinnor ha rätt till sin sexualitet och slippa risken att bli ofrivilligt gravida. Nu blir avgiftsfria preventivmedel verklighet för alla unga till och med 20 års ålder.

Vi satsar på kvinnors tillgång till hälsa på jämlika villkor. I dag löper en medelålders kvinna med enbart grundskoleutbildning dubbelt så hög risk att dö i förtid som en med högskoleutbildning. Det är helt enkelt inte rimligt.

Det är inte heller rimligt att antalet hjärtinfarkter eller antalet fall av stroke ökar bland kvinnor i åldrarna 35–64 år som enbart har högstadieutbildning. Lika orimligt är det att kvinnor får billigare mediciner eller behandlingar än män, just för att de är kvinnor.

Kvinnors hälsa ska värderas lika högt som mäns. Därför tillförs nu primärvården extra resurser för ett särskilt arbete med kvinnors hälsa. Klass och kön hör tydligt samman.

Barn ska självklart ha roliga sommarlov. Nu tillförs resurser till fler avgiftsfria sommarlovsaktiviteter för barn. Föräldrarnas ekonomiska situation ska ju inte få avgöra om barnen ska få gå på fotbollsskola, kollo eller på målarläger.

Dessutom höjer vi socialbidragsnormen för alla barn. För barn mellan 0 och 6 år handlar det 100 kronor i månaden, och för dem däröver, upp till 20 år, 250 kronor i månaden. Detta kommer att förbättra många barns livsvillkor.

Även fritidshemmen kommer att få en förstärkning, och det är en viktig signal. Jag vet faktiskt inte när det senast hände att staten satsade på fritidshemmen. Nu kan personaltäteten förstärkas, för det är framför allt det pengarna ska gå till – en halv miljard per år. Till detta kan vi lägga en satsning på pedagogiska utemiljöer, det vill säga skolgårdarna ska rustas upp.

Det känns som om den här budgeten har blivit barnens budget!

Herr talman! Det är klart att alla ska ha någonstans att bo. Hyreshus ska inte stå och förfalla, och ingen ska behöva flytta för att man inte har råd med hyran efter renoveringen.

I den här budgeten satsas det 1 miljard per år på att renovera och energieffektivisera framför allt miljonprogrammen. Ett krav för att hyresvärdar ska få ta del av satsningen är att hyreshöjningarna blir skäligen. Vi satsar också på ett investeringsstöd för att få fart på byggandet av nya hyresrätter. Dessa satsningar ger både bostäder och jobb. Dessutom förbättrar vi kollektivtrafiken på landsbygden. Även de som bor på landsbygden ska ha miljövänliga alternativ.

De senaste åren är vi många som har kunnat ta del av larmrapporterna från socialtjänsten. Vi har hört deras rop på hjälp. De måste få möjlighet att hinna utföra ett bra arbete för utsatta barns bästa. Den borgerliga regeringen valde att inte ta de ropen på hjälp på tillräckligt stort allvar. Det var väl helt enkelt inte riktigt lika viktigt att hörsamma socialtjänstens personal – oftast kvinnor – som att hörsamma riskkapitalbolagens ägare – oftast rika män – när de oroade sig för att de inte skulle få göra stora vinster i välfärden.

Nu tillförs socialtjänsten en kvarts miljard per år för att kunna göra en personalförstärkning i första hand men också för att kunna kvalitetssäkra sitt arbete. Dessutom ges nu kommunerna möjlighet att stärka sina egna insatser, då a-kassan höjs, stupstocken tas bort och avgiftsfria mediciner och bidrag till glasögon för barn införs. Människor ges värdigare liv, och kommunernas ekonomi stärks.

Ungas psykiska ohälsa är ett varningstecken. Alltför många unga, oftast unga kvinnor, mår psykiskt dåligt. Stress, dåligt självförtroende, psykisk ohälsa och självskadebeteenden är tyvärr alltför utbredd, och insatserna för att stödja och hjälpa är alltför små.

Men nu stärks ungdomsmottagningarna. Deras kompetens kan vidgas och öppettiderna likaså. Pengar till psykiatrin tillförs för att kunna införa nya arbetssätt och för att möta de behov som finns.

Herr talman! I fredags höjdes bostadstillägget för pensionärer, och skatten kommer sänkas för alla med en pension som är lägre än 20 000 kronor i månaden. Äldreomsorgen förstärks med fler anställda, och en utbildningsinsats genomförs. Nu införs även avgiftsfria besök i öppenvården för alla som är 85 år eller äldre.

Nya steg tas för att bygga ut tillgången till välfärd. Den egna plånboken ska helt enkelt inte avgöra tillgången till vård och hälsa.

Avgiftsfri tandvård är också en reform som vi är glada för. Nu ges unga upp till 23 års ålder den möjligheten. Klass och tandhälsa hör tätt samman, och när man genomför sådana här reformer visar resultatet att unga som får möjlighet att fortsätta gå till tandvården gör det även sedan när den inte längre är avgiftsfri.

Vi har beskrivits som välfärdens värsta fiende av Expressen i en ledare för ett par veckor sedan. Jag förstår att högern blir både bekymrade och arga när välfärden omfamnar nya områden och när skillnader i livsvillkor inte stärks utan börjar utjämnas. När välfärden byggs ut, när tjockleken på plånboken inte tillåts styra i samma utsträckning och när skattesänkningar och privatiseringar inte längre är lösningen på samhällsproblemen, då blir det helt enkelt för jobbigt för högern.

Men även jag är lite bekymrad. Det behövs ju mer av välfärdsbygge, inte mindre som högern tycker. Vi är alltså bekymrade av lite olika anledningar.

Klyftorna i samhället har blivit större efter åtta år med en borgerlig regering. Den utvecklingen måste vi vända. Ojämliga samhällen får nämligen negativ följd. De är kostsamma, både ekonomiskt och socialt.

Förväntningarna från rödgröna väljare på att pressa ned arbetslösheten, bygga ut välfärden och utjämna skillnader i inkomst och livsvillkor är stora. Därför hade vi tyckt att det varit rimligt att höja kapitalbeskattningen så att fler människor kunde omfamnas av välfärden och fler kunde få jobb genom att vi ökade investeringarna.

Vi kan konstatera att välfärden har stora behov efter åtta år med borgerlig regering. Välfärden behöver helt enkelt mer resurser, och jobben behöver bli fler. Kvinnors villkor måste få stå i centrum för den ekonomiska politiken, för så skapar vi en bättre framtid.

Detta är också Sverigedemokraternas värsta fiende, för med hopp och framtidstro kan inte rasismen gro.

Nu tar vi nya steg för en bättre framtid, med satsningar på jobb, välfärd, miljö och klimat. Hoppet ska gro, och rasismen hoppas jag ska dö.

(Applåder)

Anf. 71 JAKOB FORSSMED (KD) replik:

Herr talman! Ulla Andersson undrade när det senast gjordes en satsning på fritidshemmen. Det var i Alliansens budget som vann riksdagens bifall förra året vid den här tiden, med ett stimulansbidrag, med ett presta-

tionsbaserat bidrag till att minska barngrupperna på fritis. Det var alltså inte så länge sedan.

Vänsterpartiet för tillsammans med regeringen en politik där jobben minskar men det offentliga åtagandet ökar. Det här går förstås inte ihop på sikt, men det är ju inget som bekymrar Vänsterpartiet. Det har det aldrig gjort, för det är alltid någon annan som på något sätt betalar.

Nu ska olika saker bli avgiftsfria, kallat ”gratis”. Det är teaterbesök, vissa behandlingar, läkemedel, läkarbesök för alla över en viss ålder och så vidare.

Det här är också en subvention som i mycket hög grad går till dem som har förmåga att betala de egenavgifter som finns inom välfärden. Vänsterpartiet låter det helt enkelt regna lika på låginkomsttagare och på rika. Man vill gärna att miraklets manna från himlen ska vara ett slags normaltillstånd: allt åt alla.

Men det är ju någon som betalar, och tyvärr är det jobben som betalar. Det är till exempel den arbetslöse som får ännu svårare att få jobb när skatten på företagande och arbete höjs. Frågan ställs liksom på sin spets: Varför ska en 85-årig tidigare direktör med mycket hög pension få avgiftsfri sjukvård när en 84-åring med garantipension inte får det? Varför ska dessutom kanske den här 84-åringen med stora behov av hemtjänst få betala 2 532 kronor mer per år för sin hemtjänst med er politik?

Det är viktigare med allt åt alla, att också riksdagsledamöter, direktörer och statsråd ska få gratis mediciner till sina barn än att värna de äldsta, sjukaste och fattigaste pensionärerna som får den här hemtjänstavgiften på sig. Förklara detta för alla äldre med hemtjänst som lyssnat på er och trott att nu kommer det en inkomstförstärkning!

Anf. 72 ULLA ANDERSSON (V) replik:

Herr talman! Jag tycker att det är rätt intressant när Kristdemokraterna som har ingått i regeringen under åtta års tid står och pratar om att det är någon annan som betalar. Det var ju så att vi tog över ett budgetunderskott på 67 miljarder för att ni tog bort förmögenhetsskatt och fastighetsskatt för dem som helt enkelt tjänar bäst. Ni valde skattesänkningar hela tiden. Och visst, någon annan fick betala, till exempel alla vi som är beroende av en väl fungerande välfärd. Välfärdens resurser per capita sjönk under er tid, och det får konsekvenser.

Men vet du, Jakob Forssmed, att den nordiska välfärdsmodellen har varit rätt framgångsrik. Just det att välfärden är generell och omfattar alla och att även de som faktiskt har goda inkomster omfattas av den har gett ett väldigt gott resultat. Jag tycker faktiskt inte att det är något stort problem om någon välavlönad direktör får gå till öppenvården avgiftsfritt, för jag tycker att han kan betala mer i skatt om han har en hög inkomst. Jag tycker att man kan ta på köpet att den där direktören får gå dit. Det kommer att bli väldigt många fler kvinnor som har råd att besöka läkaren, och då får vi en sjukvård efter behov och en jämlik hälsa. Det tycker jag är centralt.

Jag förstår att Kristdemokraterna är upprörda när välfärden byggs ut, blir tillgänglig för fler, behoven får styra och det inte är skattesänkningar och privatiseringar som står högst på den politiska agendan längre utan just välfärd efter behov, kvinnors livsvillkor och fler jobb.

Anf. 73 JAKOB FORSSMED (KD) replik:

Herr talman! Det är precis det här som är problemet. Ulla Andersson har inga som helst problem att ta in hur mycket skatt som helst på jobben för att sedan dela ut allt till alla, till direktören likaväl som till den som har låg inkomst. Detta illustrerar problemet. Det viktigaste för människor, det viktigaste för att hålla ihop ett samhälle och det viktigaste för att minska klyftor på sikt och klara framtidens välfärdsåtagande är att vi har ett jobb att gå till och att människor kan få känna den stolthet det innebär att försörja sig själv och bli en del av en arbetsgemenskap. Det är så vi klarar framtidens utmaningar, inte genom att höja skatten på arbete och sedan dela ut allt till alla.

Du svarar inte frågan. Varför ska en 84-åring med hemtjänst och låg pension betala 2 532 kronor mer i hemtjänstavgift för att du ska få sänka avgiften för direktören som besöker sjukvården? Den frågan förblev obesvarad. Det är inte mina siffror, utan det är era egna siffror som visar detta.

Anf. 74 ULLA ANDERSSON (V) replik:

Herr talman! Det viktigaste för att hålla ihop ett samhälle är att finansiera den gemensamma välfärden. Det är just precis det ni har valt att inte göra. Resurserna till välfärden har krympt under er tid vid makten. Det är faktiskt så det ser ut.

Tittar vi på forskningen kan både du och jag se att jämlika samhällen mår bättre och utvecklas bättre, det vill säga samhällsekonomin stärks av en politik som gör att till exempel människor med högre inkomster eller kapital får skatta mer.

Jag vet inte, Jakob Forssmed, om du har valt att blunda för att välfärden behöver tillföras ungefär 100 miljarder inom några år för att klara dagens åtaganden med dagens kvalitet och för att klara överskottsmålet. Hur har du tänkt lösa det? Allt jag hör från er sida är att man ska fortsätta sänka skatten, det vill säga vi ska låna till skattebetalningar, och jag misstänker att det är sjuka och arbetslösa som ska betala det i fortsättningen också. Det är väl det ni står för och den synen på människan ni har att om man är sjuk eller arbetslös ska man straffas ekonomiskt. Det tycker jag är förkastligt.

(Applåder)

Anf. 75 ERIK ULLENHAG (FP):

Herr talman! I en budgetdebatt hamnar man lätt i att man beskriver saker i svart eller vitt. Sitter man i regering går allt åt rätt håll, och sitter man i opposition går allt åt fel håll. Ibland kan vi påminna oss om att Sverige är ett rätt fantastiskt land. Det är ett land som människor för

närvarande flyr till på grund av krisen och katastrofen i Syrien och på andra håll i världen. Det är ett land med demokrati, det är en rättsstat och ett land där många människor hade ett jobb att gå till i morse. Det är ett land där jobben växer till. Det kan man fundera lite grann på. Det dröjde några månader, och sedan började den nya regeringen berätta att jobben växer till. Ja, det var efter åtta år av alliansstyre. Det var när det var Alliansens budget som gällde som ministrar och statsråd i regeringen började berätta att nu växer jobben till, för de kom på att det var mediesmart att säga: Nu styr vi, och nu kommer jobben. Men att de kommer beror på den tidigare politiken.

När alliansregeringen avgick hade vi, tillsammans med Tyskland, den mest välskötta ekonomin i Europa. Det där försöker nu regeringen svartmåla. Man säger att det var jätteproblem med ekonomin, men de som följer med i den politiska debatten kan påminna sig om vad Magdalena Andersson och andra sa för ett par år sedan. Då sa de tvärtom: Gör mer, spendera mer, det är för lite och det är för sent – på grund av internationella konjunkturer. Det verkar ibland när man lyssnar på finansministern, Ulla Andersson och andra som att man helt har glömt bort att vi gick igenom en djup internationell lågkonjunktur men att Sverige i grunden stod ganska starkt när alliansregeringen lämnade makten. Men det är inte samma sak som att man kan stå still i ett samhälle.

Lyssna nu, Ulla Andersson! Att jag säger att Sverige behöver reformer beror inte på att vi själva har skapat problemen, utan det beror på att samhället förändras efter hand. Det händer saker i ett samhälle. Politiken måste se vad det är för förändring som pågår och vad vi kan göra för att jobben ska finnas där och skolan ska fungera.

Jag tror att det är på fem områden som vi under kommande år behöver ganska omfattande reformer.

Det första handlar om jobben. Vad är det för konstigt med arbetsmarknaden när det finns en massa lediga jobb och samtidigt en massa människor som är arbetslösa? Förklaringen är ganska enkel. Vår arbetsmarknad funkar för dåligt för dem som behöver det där första jobbet. Jämfört med alla andra länder har vi betydligt färre enkla jobb, förstajobb, för den som flyr till Sverige eller för den som är ung och inte har någon utbildning. Vi ligger i botten när det gäller jobb som de människorna kan ta. Vi lever fortfarande med en socialdemokratisk tankebild: Nej, så ska vi inte tänka, vi ska inte öppna de jobben och vi ska inte sänka de trösklarna. Men vad Sverige på allvar skulle behöva är en liberaliserad arbetsrätt och en mer flexibel lönebildning. Vi behöver se till det finns lärlingsanställningar som är på riktigt. Man får något lägre lön när man lär sig ett jobb, men det är betydligt bättre att ha det där jobbet att gå till än att inte ha något jobb alls.

Vi behöver fler äldre som jobbar. Hela den demografiska utmaningen visar det. Men då får vi i stället en budget på riksdagens bord som säger att vi ska göra det dyrare att anställa äldre människor. Vi behöver fler jobb för unga, men då får vi i stället en budget på riksdagens bord som gör det dyrare att anställa unga. Vi behöver fler företagare i vårt land, men då får

vi i stället en budget på riksdagens bord som gör det dyrare, svårare och krångligare att vara företagare. Vi behöver fler människor i vårt land som tar risker, som utbildar sig, som tar chansen att starta ett företag och som anstränger sig, men då får vi en budget på riksdagens bord som säger att vi inte bara ska ha världens näst högsta marginalskatter, utan vi ska ha världens högsta marginalskatter – det är rättvisa.

Men om rättvisa numera är en 62-procentig marginalskatt, varför inte 70 procent rättvist eller 80 procent rättvist ifall det alltid är de rika som ska betala? Problemet med den politiken är att den kommer att göra Sverige fattigare. När det gäller jobben har vi dessutom en situation med en ganska snabb omvandling av svensk arbetsmarknad. Det vi alla tycker är jättespännande, nämligen digitaliseringen – vi använder vår mobiltelefon till allt möjligt som vi inte gjorde tidigare – ställer nya krav på arbetsmarknaden på två sätt för Sverige. Den ena frågan vi ska ställa oss är: Kan vi fortsätta att se till att Sverige är världsledande och attraktivt för de nya företagen? Vi har företag som musiktjänsten Spotify, betaltjänsten Klarna och King som gör mobilspel. Sverige är världsledande. Vad gör vi för att se till att de entreprenörerna stannar? Jag tror inte att svaret på den frågan är världens högsta marginalskatter. Jag tror inte att det kommer att göra att de nya, spännande företagen växer fram. Den andra frågan som digitaliseringen ställer oss inför är: Hur skapar vi en trygghet för de människor som har jobben som riskerar att försvinna?

Det andra området där vi behöver reformer är på bostadssidan. Vi lyssnade på finansministern tidigare som sa: Vi gör de största satsningarna på bostäder på mycket lång tid. Det låter ju bra. Men Boverket säger att det behövs ungefär 430 000 nya bostäder. Regeringen säger: Nu gör vi jättesatsningar, det blir 250 000 nya bostäder. Det är 180 000 bostäder från målet. Det gör att färre unga kommer att kunna flytta hemifrån, och det gör att det blir ännu tuffare att möta integrationsutmaningarna när nya svenskar ska få en bostad. Det gör att vi kommer att ha en tillväxtproblematik, för den svenska bostadsmarknaden fungerar så illa att det faktiskt skadar svensk tillväxt.

Vi skulle behöva ha en friare hyressättning i nyproduktion. Vi skulle behöva liberalisera den svenska bostadsmarknaden. Då vet jag vad vänstern säger. Den säger: Det kan man inte göra; det är otäckt med marknadshyror i nyproduktion – det slår ut människor. Men jag kan berätta hur situationen ser ut i Stockholm. Det finns en annan marknad, men det är en svart marknad. Där betalar folk på marknadens villkor. Man köper och tvingas in i en svart sektor. Det fungerar alldeles för dåligt.

Den tredje utmaningen handlar om klimat- och energifrågan, där vi under kommande år är i en situation då svenska kärnkraftverk kommer att stänga på grund av ålder. Då har vi ett val: Ska vi se till att vi får en energiproduktion som är koldioxidfri och som klarar svenska jobb, eller ska vi hamna i ett beroende av det som släpper ut koldioxid? Där var ju Stefan Löfven tydlig före valet – han skulle verkligen ta tag i energifrågan. Sedan tillsatte han en energikommission som knappt har druckit kaffe. Det händer ingenting, samtidigt som vi har en jätteutmaning på energiområdet.

Vi har en fjärde utmaning när det gäller migration och integration. Jag hade önskat att regeringen visade ledarskap. Vi vet vad som behövs för att människor inte ska tvingas i båtar över Medelhavet, nämligen att den rika världen skapar fler lagliga vägar att fly. Det behövs att alla vi rika länder säger: Vi tar emot fler kvotflyktingar. Det är alltså de som kommer från flyktingläger, lagligt via FN-systemet. Det står i regeringens budget att Europa borde göra det, men något eget ledarskap finns inte. Det är inte så att den svenska regeringen i den här situationen säger: Okej, vi tar ansvar – vi går före för att få andra att följa efter. I stället väntar man på någon annan medan flyktingkatastrofen fortsätter.

Det är bra att man ser till att alla kommuner ska ta ansvar för flyktingmottagandet. Det är ett bra förslag, men det löser inte hela utmaningen om man inte samtidigt på allvar ser till att sänka trösklarna in till jobben och på allvar ser till att ha ett tydligt jobbperspektiv från dag ett i Sverige – om man inte förstår den omfattning det rör sig om i en situation där det nu flyr lika många människor till Sverige som under Balkankriget. Det kräver rätt grundläggande strukturella reformer.

Jag tycker också att Danderyd och de andra rika kommunerna ska ta emot flyktingar. Det borde de ha gjort för länge sedan. Men tro inte att det är lösningen på hela integrationsutmaningen! Där behöver vi betydligt fler insatser.

Det femte området – och det är viktigt – gäller äldres situation i vårt land. För mig handlar synen på äldre om något ganska viktigt, och det är att på inget annat område i Sverige har den kollektivistiska synen gått så långt som när det gäller äldre. Den som har fyllt 65 ska helst göra något annat än att ägna sig åt produktivt arbete, är signalen på den svenska arbetsmarknaden – när vi vet att människor behöver jobba längre. Nu har vi dessutom en regering som gör det dyrare att anställa den som är äldre, så att man riktigt säger: Dig vill vi inte ha på svensk arbetsmarknad.

Det där glider även in i hur äldreomsorgen ser ut. Vid en viss ålder får jag som äldre inte längre fatta de beslut som varit självklara i hela mitt liv. Vilken mat ska jag äta? Ska den lagas där jag bor? Ska jag kunna bestämma vem som kommer över tröskeln i hemtjänsten? Äldreutmaningen under kommande år är något Folkpartiet kommer att lägga en stor del av vår kraft på.

Allra sist, herr talman, vill jag säga att Sverige är fantastiskt. Bland annat är det fantastiskt att jobben växer till. Men jag är oroad över den budget som ligger på riksdagens bord. Det är en budget av glädjeberäkningar, där man ägnar sig åt att tro att man inte kommer att påverka arbetsmarknaden om man gör det dyrare att anställa. I stället tror man att alla skattepengar kommer att trilla in ändå.

Man tror inte att det spelar någon roll att ha världens högsta marginalskatter. Risken är dock att den duktiga människan flyttar någon annanstans, och då får vi inga skattepengar alls från den personen. I en situation där sjukskrivningarna skenar väljer man att avskaffa den bortre parenteserna i sjukförsäkringen och kraftigt underfinansiera den. Det är en oroväckande utveckling när det gäller de svenska statsfinanserna.

Jag hoppas att jag har fel, men det är nog tyvärr så att vi redan i dag kan konstatera att den svenska regeringen själv har gett upp om sitt jobb mål. Läs statsbudgeten! Den potentiella sysselsättningsgraden minskar under kommande år. År 2019, ett år innan den lägsta arbetslösheten i Europa ska vara nådd, har vi enligt regeringen själv 6,2 procents arbetslöshet i Sverige medan vi har 5,0 i Tyskland. Det ska hända något mirakel under det sista året mellan 2019 och 2020 för att detta ska gå ihop.

(Applåder)

Anf. 76 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik:

Herr talman! Detta är en budgetdebatt som har präglats av vanliga diskussioner om skatter men också av lite ovanliga diskussioner om de stora flyktingströmmar vi ser mot Europa och de många människor som nu söker asyl i Sverige.

Jag skulle vilja ta upp det faktum att Folkpartiet under den senaste tiden har visat prov på politiskt ledarskap när man nu stöder regeringens förslag om att inte bara alla länder i Europa ska ta sitt ansvar och ta emot flyktingar utan att också alla kommuner i Sverige ska ta sitt ansvar och ta emot flyktingar. Det visar som sagt prov på politiskt ledarskap, men det visar också att Folkpartiet är ett parti i Sveriges riksdag som förmår ta ansvar när landet befinner sig i en svår situation. Det tycker jag att Folkpartiet ska ha all heder och ära av.

Detta kommer naturligtvis att vara impopulärt hos en del kommunpolitiker och en del kommuner som i dag inte tar emot nyanlända, men jag vet också att det finns många borgerliga kärnväljare som tycker att det är helt rätt och riktigt att hela landet ska ställa upp i den här situationen.

Jag vill ställa en fråga till Folkpartiet. Den handlar också om ett område där regeringen och Folkpartiet kanske kan ha gemensam syn, nämligen satsningen på lärarna. Regeringen gör i den här budgeten en stor satsning på lärarna; det är en satsning på 3 miljarder på helårseffekt. Det innebär att nästan 40 procent av lärarkåren – 60 000 lärare – kommer att kunna få en lönehöjning på i genomsnitt 3 000 kronor i månaden. Det är naturligtvis en väldigt viktig satsning eftersom vi vet att vi har stor lärarbrist framöver. Vi behöver få fler ungdomar som söker sig till läraryrket och även fler lärare som väljer att stanna kvar i yrket.

Jag undrar, Erik Ullenhag, om det här är ett förslag Folkpartiet kan tänka sig att stödja. Jag vet nämligen att även Folkpartiet är intresserade av skolfrågor och av att det ska finnas bra villkor för lärarna i skolan.

Anf. 77 ERIK ULLENHAG (FP) replik:

Herr talman! Även om helheten i regeringens budget hotar både svensk ekonomi och svenska jobb är det klart att det finns delar som är bra. Jag tycker att det är rimligt att alla kommuner tar emot. Om vi står i en situation där vi säger att alla länder i Europa ska ta emot är det rätt viktigt att också alla kommuner i Sverige tar emot.

Det som däremot bekymrar mig när det gäller regeringens integrationspolitik är att man inte riktigt angriper huvudproblemet. Jag tror inte att vi ska ha en övertro på det här med att alla kommuner tar emot. Det blir ett antal till som får någonstans att starta i Sverige, men inte jättemånga. Vi ska påminna oss om att vi var i en situation där den tidigare alliansregeringen fick kommun efter kommun att teckna avtal – det blev en väldig skillnad under alliansregeringens tid. Det är rimligt att alla tar emot.

Däremot behöver vi göra något för dem som kommer och som har låg utbildning. De är i en situation där trösklarna in på svensk arbetsmarknad är väldigt höga. Vi ser visserligen till att säga att de har rätt att få en fristad i det här landet, men vi bygger upp enorma murar när det gäller att komma in på den svenska arbetsmarknaden. I den anda av samförstånd Magdalena Andersson försöker skapa här skulle jag vilja fråga henne: Har ni några funderingar i den delen?

Jag lyssnar nämligen rätt noga på Ylva Johansson, som har tagit över delar av det ansvarsområde jag hade när jag satt i regeringen. Hon pekar på saker vi påbörjade och som är bra, till exempel validering och kompletterande utbildning för att ta till vara kompetens hos dem som kommer och har kompetens med sig. Men hon talar nästan aldrig om det som är problemet, nämligen att det kommer människor till Sverige som har väldigt låg utbildning. De måste kunna få sitt första jobb. Ska man på allvar öppna arbetsmarknaden måste man sänka trösklarna in på svensk arbetsmarknad. Vi behöver liberalisera arbetsrätten. Är Magdalena Andersson beredd att göra det?

Jag skulle också vilja ställa en annan fråga till Magdalena Andersson. När jag läser budgeten är jag nämligen lite förvånad över det Stefan Löfven har sagt om att det vore bra om fler i Europa tog emot fler kvotflyktingar i den flyktingkatastrof som nu pågår. Varför finns det inga konkreta sådana förslag i den här budgeten, Magdalena Andersson?

Anf. 78 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik:

Herr talman! Jag håller helt med Erik Ullenhag om att det är oerhört viktigt att de människor som nu får asyl i Sverige också får en chans att komma in på arbetsmarknaden och få sitt första jobb i Sverige. Precis som Erik Ullenhag påpekar gör regeringen stora satsningar i den här budgeten, till exempel genom ett snabbspår för personer som har utbildning eller yrkeserfarenhet som efterfrågas i landet. Vi satsar mer på validering och även på kompletterande utbildning.

Erik Ullenhag har dock helt rätt i att vi behöver vidta åtgärder för personer som står ganska långt ifrån arbetsmarknaden. Vi har lite olika idéer om hur man gör det på bästa sätt. Erik Ullenhag och de borgerliga partierna vill ofta subventionera hela sektorer, sänka lägsta lönelöner för alla på arbetsmarknaden och liberalisera arbetsrätten. Vi tror ju mer på att gå in med individuella stöd för att stödja den enskilda individ som står långt ifrån arbetsmarknaden – att man ska kunna få en lönesubvention till den personen. Det är ett mer kostnadseffektivt sätt att lösa den frågan. Här är

vi naturligtvis beredda att komma med ytterligare förslag för att göra det lätt för människor att få sitt första jobb.

Anf. 79 ERIK ULLENHAG (FP) replik:

Herr talman! Jag ber om ursäkt. Jag borde också ha svarat på frågan om lärarna. Ja, vi kommer att jobba för fler högre lärarlöner. Sedan tror vi att förstelärarsystemet, som vi hittade, som ser till att duktiga lärare faktiskt kan få en löneutveckling under en yrkestid är bra och ett klokt sätt att höja lärarlönerna. Men jag kan redan avslöja att vi kommer att matcha regeringen i de delarna i Folkpartiets budget.

Vi har gjort en del som har gjort att nu söker sig fler till lärarhögskolan. Det är en start på en vändning. Jag är mycket glad över att regeringen nu fortsätter detta, om man nu lyckas i praktiken.

Jag är lite bekymrad när jag tittar på kommuner där Magdalena Anderssons partikamrater styr, till exempel Stockholms stad. Där hade vi stora löneyft när Folkpartiet satt på skolroteln, medan det nu inte ges någonting extra till lärarna. Det är ett bekymmer i Stockholmsområdet.

Magdalena Andersson var i slutet inne på den grundläggande skillnaden mellan henne och mig. Jag tror att vi behöver fler enkla jobb, att det behövs en dörr in. Jag tror att vi behöver skapa ett Sverige där man får det första jobbet och sedan kan göra en klassresa i Sverige och på det viset ha en egen lön att leva på. Där, tyvärr, tolkar jag att det är ganska lite idéer från regeringens sida.

Anf. 80 ULLA ANDERSSON (V) replik:

Herr talman! Nyliberalismen har prövats. Det kanske är en nyhet för Erik Ullenhag, men avregleringarna av arbetsmarknaden och infrastruktur, privatiseringarna, en krympande välfärd och ständigt ökade klyftor som någon form av naturlag har faktiskt prövats och av de flesta också konstaterats ha misslyckats, i alla fall för det stora folkflertalet. Men Folkpartiet blundar, ser inget och hör inget utan vill bara fortsätta den vägen framåt.

Jag blir lite fundersam när jag lyssnar på dig, Erik Ullenhag. Du pratar om att vi behöver göra stora reformer. Det tycker även jag att vi behöver göra, men framför allt av en helt annan anledning än vad du tycker. De reformer du pratar om handlar ju om sänkta ingångslöner, förstörd arbetsrätt och så vidare, medan jag pratar om att vi behöver förstärkta resurser till välfärden och en ökad jämlikhet.

Konjunkturinstitutet har konstaterat att vi behöver ungefär 100 miljarder till välfärden fram till 2018 eller om det är 2019 för att klara dagens åtaganden med dagens kvalitet och för att klara överskotts målet. Det enda jag hör från dig och dina kamrater i den borgerliga högern är fortsatta skattesänkningar. Det ska bli ett nytt jobbskatteavdrag, gåvoavdrag, sänkta arbetsgivaravgifter och sänkta bolagsskatter. Och du vill ju sänka skatterna för dem som tjänar bäst. Hur ska du finansiera välfärden framåt? Det undrar verkligen jag. Jag har inte hört något svar,

vare sig från dig eller någon från de andra borgerliga partierna, och tycker faktiskt att ni är skyldiga den frågan ett svar.

Moderaterna vill inte röra ränteavdragen, för de är så fördelningspolitiskt riktiga, enligt Moderaterna. Själv har jag inte hört dig säga någonting om hur ni ska klara att finansiera välfärden utan enbart prata om försämrade arbetsrätt och skattesänkningar.

Anf. 81 ERIK ULLENHAG (FP) replik:

Herr talman! Ja, då kom den dagen då Vänsterpartiet skulle recensera vad som har funkad och inte funkad i historien. Det finns andra ideologier som har prövats i historien som gick ganska dåligt. Jag kommer inte att kalla dig kommunist. Men säg inte att det är nyliberalism att säga att det är lite dåligt att ha världens högsta skatter för dem som har utbildat sig! Att sänka marginalskatterna i stället för att se till att vi slår öriket Aruba är inte nyliberalism. Säg inte att det är nyliberalism när jag försöker hitta vägar för att se till att de som saknar ett jobb ska ha ett jobb att gå till.

Du kan gärna titta ut på svensk bostadsmarknad och säga att den funkar bra. Om du står här i riksdagens talarstol och säger att det funkar bra med hyresregleringen, så fine, men då har vi helt olika bilder av verkligheten, Ulla Andersson. Min bild och det jag hör när jag pratar med människor är inte att svensk bostadsmarknad funkar speciellt bra. Min bild är en situation där den som flyttar till Stockholm eller andra större städer antingen är tvungen att betala väldigt dyrt för en bostadsrätt eller ge sig in på en andra-, tredje- eller fjärdehandsmarknad, alternativt köpa svartkontrakt eller stå år ut och år in i bostadskö. Om man nu ska göra historiska referenser, Ulla Andersson, är kön för en hyreslägenhet i Stockholm längre än vad den var för en bil i forna DDR. Det säger en del. Marknaderna som är helt genomreglerade fungerar lite dåligt. Men ta det lite försiktigt med beskrivningarna av vad vi pratar om.

Tror jag att det finns en finansieringsutmaning? Javisst. Vi har föreslagit höjda miljöskatter och tror att det är vägen att gå. Vi behöver beskatta det som är dåligt, inte det som är bra.

Men vad är den stora finansieringsutmaningen, Ulla Andersson? Jo, det är hur vi ser till att jobben växer fram, att människor har ett jobb att gå till över huvud taget. Där är den grundläggande skillnaden mellan dig och mig att du tror att det ska bli mer jobb när man gör det dyrare att anställa, när människor får betala mer skatt när de jobbar, när man gör det dyrare att anställa äldre och dyrare att anställa yngre. Jag tror att miljöskatter funkar, det vill säga att det blir lite mindre dåligt ifall det är högre skatt på det. Jag är rädd att det funkar likadant när man gör det mycket dyrare att anställa människor.

Anf. 82 ULLA ANDERSSON (V) replik:

Herr talman! Avreglering av arbetsrätt, privatiseringar, avregleringar av infrastruktur, marknadshyror och ständigt växande klyftor får oerhörda konsekvenser i form av samhällen som inte håller ihop, rasism som får gro, ett sämre samhällsekonomiskt resultat och ökad social otrygghet.

I Erik Ullenhags framtidsscenario verkar det värsta som kan hända vara att marginalskatterna höjs från 57 till 60 procent för människor som har väldigt höga inkomster. Och jag tror inte att de kommer att sluta jobba för att de får 3 procent högre marginalskatt, utan jag tror att de kommer att fortsätta göra sitt bästa i sitt yrke för att utveckla sitt eget arbete.

Under er tid vid makten, Erik Ullenhag, minskade resurserna till välfärden med 5 000 kronor per capita, och det var ett historiskt trendbrott. Skattesänkningar, privatiseringar och avregleringar får konsekvenser, bland annat minskade resurser till välfärden. Och nu har ni ett gap på 100 miljarder för att klara dagens kvalitet.

Anf. 83 ERIK ULLENHAG (FP) replik:

Herr talman! Genomgående i denna debatt är att man skäller väldigt mycket på de tidigare jobbskatteavdragen. Det är det som har skapat alla Sveriges problem. Då tänker kanske väljare att om det har skapat alla Sveriges problem, borde man inte ta bort dem då? Borde ni inte ha kommit med en budget till riksdagens bord där ni hade föreslagit kraftiga skattehöjningar för busschaufförerna och sjuksköterskorna? Borde ni inte ha sett till att ni kom tillbaka till riksdagens bord med kraftiga skattehöjningar för lärare och forskollärer ifall detta var ett problem?

I min värld är det faktiskt ganska bra om man har möjlighet att se till att människor får lite mer pengar i plånboken. I min värld gjorde vi något rätt stort när vi såg till att människor som hade lite mindre marginaler kunde ha råd att göra det som de tidigare inte hade råd att göra. Det är därför ni inte vågar komma till riksdagens bord med dessa skattehöjningar. Men det går inte att både ha kakan och äta den, Ulla Andersson. Det går inte att skälla på jobbskatteavdrag och sedan komma till riksdagen utan att föreslå kraftigt höjd skatt för just dessa inkomstgrupper. Någon gång får ni faktiskt bestämma er!

(Applåder)

Anf. 84 JAKOB FORSSMED (KD):

Herr talman! Sverige ska vara ett tryggt land för alla där alla får växa och leva goda liv oavsett ursprung. Det ska vara ett land där den sjuke får bästa vård oavsett inkomst, där äldre ses som en ovärderlig del av gemenskapen. Det ska vara ett land där var och en som vill och kan har ett jobb att gå till eller ett företag att sköta. Där ska skolan ge kunskap för livet, och barn ska inte vara förutbestämda att leva som sina föräldrar. Det ska vara ett land där tilliten växer, där familjerelationer får tid – och får ta tid.

Ett sådant Sverige kräver en stark ekonomi, en stark välfärd och en stark gemenskap, inte något på bekostnad av något annat utan alla tre. Saknas något av det kommer snart allt att saknas.

Jag är stolt över den våg av medmänsklighet som vi ser i Sverige, alla som säger: Välkomna! Ni som måste lämna allt, vårt land är ert land. Jag är stolt över alla som inte bara öppnar sina hjärtan utan till och med sina

hem för flyende. Jag är stolt över alla de som i civilsamhället samlar in pengar för att hjälpa.

Jag tror att det är viktigt hur politiken svarar upp mot detta engagemang. Och hur gör man då detta från regeringens sida? Jo, trots vädjanden från 140 frivilligorganisationer om att inte avskaffa skattereduktionen på gåvor gör regeringen just detta. Man höjer skatten på gåvor till Röda Korset, Läkare utan gränser och Stadsmissionen. I retoriken är hjälporganisationer viktiga och kan få komma på fika hos statsministern, men i verkligheten, där varje krona spelar roll, drar regeringen in. Det är ett av regeringens svar på civilsamhällets engagemang, och det är ett uselt svar, tycker jag.

Att regeringen på detta sätt vänder ryggen åt civilsamhället och alla människor som hjälper och blir hjälpta är sannerligen illa nog. Men det finns förstås fler problem med regeringens politik. Hur svarar regeringen upp mot den stora utmaningen att alla som nu flyr till Sverige ska få chansen att komma in i samhället, inte bara bli insläppta i Sverige utan få chansen att komma i jobb?

Större ersättning till kommuner för bättre mottagande är bra. Mer pengar till de flyktingguider som infördes på Kristdemokraternas initiativ är också en bra satsning i regeringens budget.

Men regeringen saknar svar på den viktigaste integrationsutmaningen. Det handlar om jobben. Här är regeringen tom, trött och utan trovärdighet. Man har också en del förslag som är direkt skadliga.

Det är som att regeringen inte ser att vi också behöver enklare jobb. Regeringens nej till vissa jobb är också ett nej till att alla ska få chansen att bidra. Det är ett nej till arbetsgemenskap och till den stolthet det innebär att försörja sig själv. Det är ett nej till minskade klyftor på sikt. Det är ett mycket dåligt svar på integrationsutmaningen, ett slags icke-svar.

Kristdemokraterna presenterade i våras, förutom åtgärder för utbildning och validering, ett förslag om att nyanlända ska få jobba ihop motsvarande 100 000 kronor per år skattefritt de första fem åren.

Vi har föreslagit åtgärder för att öka drivkrafterna till jobb. Vi vill också se ett fördubblat jobbskatteavdrag för långtidsarbetslösa för att sänka trösklarna till att komma tillbaka i arbete. Vi vill göra en del förändringar i arbetsrätten. Vi vill låta ROT fortsätta att ge jobb till fler och inkludera fler tjänster i RUT så att de tiotusentals som jobbar med hushållstjänster kan bli ännu fler.

Regeringen har valt en annan väg. Man har valt att angripa ROT och att höja skatten för att anställa unga och, inte minst, äldre. Man har valt att höja skatten på att jobba.

Man har valt att begränsa RUT, trots att 50 procent av dem som får jobb i RUT-branscher är utrikes födda.

Magdalena Andersson säger att regeringens RUT-försämring inte kommer att ha någon effekt utan att den här typen av jobb kommer fortsätta att växa fram. Men redan nu har den skapat sådan osäkerhet att det knappt startas ett enda RUT-företag längre. Det har gått från 9 procents tillväxt av RUT-företag per år till nästan noll i år.

Med 40 miljarder i höjd skatt, där 80 procent tas ut på jobb och företagande, finns bara en sak att säga: Hej då jobb!

Att regeringen saknar svar i jobbpolitiken är mycket allvarligt. Men det finns skäl att lyfta fram sådant som är bra i budgeten. Det är bra att man gör en satsning på psykisk ohälsa bland barn och unga. En av våra största framtidsutmaningar är att se till att våra barn mår lika bra som de materiellt sett har det. Det är en bra och välkommen satsning i budgeten, som vi har efterlyst.

Jag skulle vilja att regeringen gick i partnerskap med föräldrarna och sa: Ni föräldrar är de viktigaste personerna i barnens liv. Vi vill göra allt vi kan för att stödja er.

Regeringen bör därför satsa en del av dessa och andra resurser på föräldrastödsprogram, som har mycket god effekt för att komma åt detta problem.

Problemet med regeringens politik är att man i hög utsträckning pekar finger åt familjer och hela tiden berättar för föräldrar vad de gör dåligt och fel. I stället borde man se föräldrar och familjer som en av samhällets allra viktigaste resurser för att våra barn ska få en bra barndom och växa upp till ansvarstagande och välfungerande personer i vårt samhälle.

Herr talman! Man kan säga mycket om att regeringens budget föll förra hösten. Det gjorde dock att regeringen fick en chans att tänka ett varv till och till exempel ta in kritiken mot de jobbförstörande förslagen och lyssna på alla dem som vill kvar sin valfrihet. Man fick möjlighet att ta en tankepaus.

Men i stället tycks regeringen ha tagit en paus från tanken, stängt in sig i ett fönsterlöst rum där ingen verkar ha påpekat att det nog är en dålig idé med en politik som förstör jobb och som inte låter människor bestämma över sina liv.

Det som har hänt är nämligen att budgeten för 2016 förvärrar flera av förslagen från förra hösten. Den förstärker försvårandet för företagen, gör jobbfallet djupare och gör vissa av löftesbrotten löftesbrottsligare.

Ännu fler än förra hösten ska nu betala statlig skatt. Det ska bli ännu dyrare än i förra höstens förslag att anställa äldre på arbetsmarknaden, trots att vi verkligen är i behov av ett längre arbetsliv för att klara framtidens välfärd och pensioner.

Fortfarande ska valfriheten för enskilda och familjer attackeras på bred front. Den lilla skärv av valfrihet som vårdnadsbidraget har inneburit för många ska bort, och föräldraförsäkringen ska kvoterats.

Riksdagen stoppade visserligen förslaget att avskaffa rätten att välja vårdcentral. Men det kommer att komma ytterligare försök att begränsa valfriheten, var så säkra. Äldreomsorg, skola, hemtjänst och vård – ingen verksamhet går säker i detta avseende.

Regeringen försöker att få det att låta som att valfriheten mest handlar om företag och vinster. Men i välfärdsbygget hänger valfrihet ihop med värdighet som ler och långhalm.

Valfrihet är att själv kunna bestämma vem som ska vårda i situationer där man är som mest skör och utsatt och att själv få bestämma vem som tillbringar dagarna med ens barn när man är på jobbet.

Det inte företagare som får betala det högsta priset för regeringens antivalfrihetspolitik, utan det är småbarnsföräldrarna, de mest utsatta äldre och de sjuka.

Herr talman! Jobben är nyckeln till välfärd, gemenskap och minskade klyftor. Därför behöver Sverige en annan ekonomisk politik – en politik som inser att alla jobb behövs och som vet att det är i företagen som jobben framför allt växer fram.

Vi behöver en ekonomisk politik för ett Sverige där människor känner det mödan värt att förverkliga en idé och där alla kan jobba 100 procent – inte 100 procent av heltid men 100 procent av sin förmåga.

Vi behöver en ekonomisk politik för Sverige där vi steg för steg utvecklar vår gemensamma välfärd och där vi skapar förutsättningar för gemenskap i starka familjer och i ett starkt civilsamhälle.

I det samhället ställer vi upp för den som sviktat och höjer vår röst för den som inte orkar fram till megafonerna.

(Applåder)

Överläggningen var härmed avslutad.

Budgetpropositionen bordlades.

§ 2 Justering av protokoll

Protokollen för den 27 augusti samt för den 3 och 10 september justerades.

§ 3 Anmälan om kompletteringsval

Förste vice talmannen meddelade att Moderaternas riksdagsgrupp anmält Lotta Olsson som suppleant i valberedningen.

Förste vice talmannen förklarade vald till

suppleant i valberedningen
Lotta Olsson (M)

§ 4 Meddelande om aktuell debatt om den akuta flyktingkrisen

Förste vice talmannen meddelade att på begäran av Vänsterpartiets riksdagsgrupp skulle en aktuell debatt om den akuta flyktingkrisen anordnas *fredagen den 25 september kl. 13.30*.

Från regeringen skulle justitie- och migrationsminister Morgan Johansson (S) delta.

Den inkomna skrivelsen hade följande lydelse:

Till talmannen

Begäran om aktuell debatt med anledning av den akuta flyktingkrisen i Europa

Världen upplever just nu den värsta flyktingkrisen sedan andra världskriget. Miljoner människor är på flykt undan krig, nöd och förföljelse. Allt fler tar sin tillflykt till EU. Antalet flyktingar som söker sig till EU har ökat dramatiskt de senaste veckorna. Parallellt med detta finns en djup spricka inom EU i synen på hur flyktingkrisen ska hanteras. Dagligen nås vi av nyheter om hur enskilda EU-länder nu vidtar åtgärder som inskränker asylrätten och påverkar flyktingars möjligheter att kunna få en fristad. I förlängningen riskerar det att hota rätten och möjligheten för flyktingar att söka asyl i EU. Vänsterpartiet ser mycket allvarligt på utvecklingen och anser att regeringen bör redovisa konkreta förslag till lösningar vad gäller rätten och möjligheten att söka asyl i EU.

Samtidigt ser vi en våg av solidaritet över Sverige. Tiotusentals människor har demonstrerat för en human flyktingpolitik och många har engagerat sig ideellt för att ge sitt stöd till de flyktingar som nu kommer till Sverige. Runt om i Sverige kräver människor besked från oss som beslutsfattare om vad vi vill göra för att hantera situationen. Det är därför viktigt att regeringen redovisar sina förslag, men också att riksdagens partier får möjlighet att diskutera den aktuella frågan.

Mot bakgrund av den akuta flyktingkrisen i Europa begär Vänsterpartiet att en aktuell debatt ska hållas i riksdagen. På detta sätt kan riksdagen ges besked om vilka åtgärder regeringen avser att vidta för att säkerställa rätten och möjligheten för människor att söka asyl i EU.

Stockholm den 16 september 2015

Hans Linde

Gruppledare för Vänsterpartiet

§ 5 Bordläggning

Följande dokument anmäldes och bordlades:

Proposition

2015/16:2 Höständeringsbudget för 2015

§ 6 Anmälan om interpellationer

Följande interpellationer hade framställts:

den 18 september

2015/16:6 Handgranat mot polisbuss

av *Jeff Ahl* (SD)

till statsrådet Anders Ygeman (S)

2015/16:7 Omprioritering av biståndet för att möta det akuta behovet

av *Karin Enström* (M)

till statsrådet Isabella Lövin (MP)

2015/16:8 Regeringens prioriteringar

av *Hanif Bali* (M)

till arbetsmarknadsminister Ylva Johansson (S)

2015/16:9 Drivkrafter till jobb

av *Fredrik Schulte* (M)

till arbetsmarknadsminister Ylva Johansson (S)

2015/16:10 Höjda arbetsgivaravgifter

av *Jenny Petersson* (M)

till arbetsmarknadsminister Ylva Johansson (S)

2015/16:11 Hur hela Sverige ska leva

av *Saila Quicklund* (M)

till statsrådet Sven-Erik Bucht (S)

2015/16:12 Minskad arbetskraft

av *Fredrik Schulte* (M)

till arbetsmarknadsminister Ylva Johansson (S)

2015/16:13 Höjda kostnader för att anställa unga

av *Christian Holm Barenfeld* (M)

till arbetsmarknadsminister Ylva Johansson (S)

2015/16:14 SJ:s nattåg och utdelningspolicy

av *Saila Quicklund* (M)

till närings- och innovationsminister Mikael Damberg (S)

§ 7 Anmälan om frågor för skriftliga svar

Följande frågor för skriftliga svar hade framställts:

den 18 september

2015/16:9 Sammanhållen planering för det civila försvaret

av *Hans Wallmark* (M)

till försvarsminister Peter Hultqvist (S)

2015/16:10 Lagen om ekonomiska föreningar

av *Krister Örnfjäder* (S)

till justitie- och migrationsminister Morgan Johansson (S)

§ 8 Anmälan om skriftligt svar på fråga

Skriftligt svar på följande fråga hade kommit in:

den 18 september

2014/15:779 Ny utredning om forskningsetik

av *Barbro Westerholm* (FP)

till statsrådet *Helene Hellmark Knutsson* (S)

§ 9 Kammaren åtskildes kl. 16.17.

Förhandlingarna leddes
av talmannen från sammanträdets början till och med § 1 anf. 56 (delvis)
och
av förste vice talmannen därefter till sammanträdets slut.

Vid protokollet

ANNALENA HANELL

/Eva-Lena Ekman

§ 1 Debatt med anledning av budgetpropositionens

avlämnande	1
Anf. 1 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	1
Anf. 2 ULF KRISTERSSON (M) replik	5
Anf. 3 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik	5
Anf. 4 ULF KRISTERSSON (M) replik	6
Anf. 5 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik	6
Anf. 6 SVEN-OLOF SÄLLSTRÖM (SD) replik	7
Anf. 7 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik	7
Anf. 8 SVEN-OLOF SÄLLSTRÖM (SD) replik	8
Anf. 9 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik	8
Anf. 10 EMIL KÄLLSTRÖM (C) replik	9
Anf. 11 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik	9
Anf. 12 EMIL KÄLLSTRÖM (C) replik	10
Anf. 13 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik	10
Anf. 14 ERIK ULLENHAG (FP) replik	10
Anf. 15 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik	11
Anf. 16 ERIK ULLENHAG (FP) replik	12
Anf. 17 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik	12
Anf. 18 JAKOB FORSSMED (KD) replik	12
Anf. 19 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik	13
Anf. 20 JAKOB FORSSMED (KD) replik	13
Anf. 21 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik	14
Anf. 22 ULF KRISTERSSON (M)	14
Anf. 23 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik	17
Anf. 24 ULF KRISTERSSON (M) replik	17
Anf. 25 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik	18
Anf. 26 ULF KRISTERSSON (M) replik	18
Anf. 27 SVEN-OLOF SÄLLSTRÖM (SD) replik	19
Anf. 28 ULF KRISTERSSON (M) replik	19
Anf. 29 SVEN-OLOF SÄLLSTRÖM (SD) replik	19
Anf. 30 ULF KRISTERSSON (M) replik	20
Anf. 31 JANINE ALM ERICSON (MP) replik	20
Anf. 32 ULF KRISTERSSON (M) replik	20
Anf. 33 JANINE ALM ERICSON (MP) replik	21

Anf. 34	ULF KRISTERSSON (M) replik	21
Anf. 35	ULLA ANDERSSON (V) replik	22
Anf. 36	ULF KRISTERSSON (M) replik	22
Anf. 37	ULLA ANDERSSON (V) replik	23
Anf. 38	ULF KRISTERSSON (M) replik	23
Anf. 39	SVEN-OLOF SÄLLSTRÖM (SD)	23
Anf. 40	EMIL KÄLLSTRÖM (C) replik	26
Anf. 41	SVEN-OLOF SÄLLSTRÖM (SD) replik	27
Anf. 42	EMIL KÄLLSTRÖM (C) replik	27
Anf. 43	SVEN-OLOF SÄLLSTRÖM (SD) replik	27
Anf. 44	ULLA ANDERSSON (V) replik	28
Anf. 45	SVEN-OLOF SÄLLSTRÖM (SD) replik	28
Anf. 46	ULLA ANDERSSON (V) replik	29
Anf. 47	SVEN-OLOF SÄLLSTRÖM (SD) replik	29
Anf. 48	ERIK ULLENHAG (FP) replik	30
Anf. 49	SVEN-OLOF SÄLLSTRÖM (SD) replik	30
Anf. 50	ERIK ULLENHAG (FP) replik	31
Anf. 51	SVEN-OLOF SÄLLSTRÖM (SD) replik	31
Anf. 52	JANINE ALM ERICSON (MP)	31
Anf. 53	EMIL KÄLLSTRÖM (C) replik	33
Anf. 54	JANINE ALM ERICSON (MP) replik	33
Anf. 55	EMIL KÄLLSTRÖM (C) replik	34
Anf. 56	JANINE ALM ERICSON (MP) replik	34
Anf. 57	ERIK ULLENHAG (FP) replik	34
Anf. 58	JANINE ALM ERICSON (MP) replik	35
Anf. 59	ERIK ULLENHAG (FP) replik	35
Anf. 60	JANINE ALM ERICSON (MP) replik	36
Anf. 61	JAKOB FORSSMED (KD) replik	36
Anf. 62	JANINE ALM ERICSON (MP) replik	37
Anf. 63	JAKOB FORSSMED (KD) replik	37
Anf. 64	JANINE ALM ERICSON (MP) replik	37
Anf. 65	EMIL KÄLLSTRÖM (C)	38
Anf. 66	JANINE ALM ERICSON (MP) replik	40
Anf. 67	EMIL KÄLLSTRÖM (C) replik	41
Anf. 68	JANINE ALM ERICSON (MP) replik	41
Anf. 69	EMIL KÄLLSTRÖM (C) replik	42
Anf. 70	ULLA ANDERSSON (V)	42
Anf. 71	JAKOB FORSSMED (KD) replik	45
Anf. 72	ULLA ANDERSSON (V) replik	45
Anf. 73	JAKOB FORSSMED (KD) replik	46
Anf. 74	ULLA ANDERSSON (V) replik	46
Anf. 75	ERIK ULLENHAG (FP)	46
Anf. 76	Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik	49
Anf. 77	ERIK ULLENHAG (FP) replik	50
Anf. 78	Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik	51
Anf. 79	ERIK ULLENHAG (FP) replik	51
Anf. 80	ULLA ANDERSSON (V) replik	52
Anf. 81	ERIK ULLENHAG (FP) replik	52
Anf. 82	ULLA ANDERSSON (V) replik	53

Anf. 83 ERIK ULLENHAG (FP) replik	53
Anf. 84 JAKOB FORSSMED (KD)	54
§ 2 Justering av protokoll	56
§ 3 Anmälan om kompletteringsval	56
§ 4 Meddelande om aktuell debatt om den akuta flyktingkrisen.....	57
§ 5 Bordläggning	57
§ 6 Anmälan om interpellationer	58
§ 7 Anmälan om frågor för skriftliga svar	58
§ 8 Anmälan om skriftligt svar på fråga	59
§ 9 Kammaren åtskildes kl. 16.17.	59

Tryck: Elanders, Vällingby 2015